

**RAT DER
EUROPÄISCHEN UNION**

**Brüssel, den 20. Dezember 2013
(OR. fr, hr)**

18142/13

**JUR 661
INST 707
COUR 99**

ÜBERMITTLUNGSVERMERK

Absender:	Herr Jaeger, Präsident des Gerichts der Europäischen Union
Eingangsdatum:	18. Dezember 2013
Empfänger:	Delegationen
Betr.:	Gericht der Europäischen Union – Verfahrensordnung des Gerichts in kroatischer Sprache

Die Delegationen erhalten beiliegend eine Kopie des eingangs genannten Schreibens und seiner Anlage.

GERICHT
DER
EUROPÄISCHEN UNION

Präsident

Luxemburg, den 18. Dezember 2013

Herrn Linas Antanas Linkevičius
Präsident des Rates der Europäischen Union
Rue de la Loi, 175

B -1048 BRÜSSEL

Sehr geehrter Herr Präsident,

unter Bezugnahme auf Art. 254 Abs. 5 des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union, der nach Art. 106a des Vertrags zur Gründung der Europäischen Atomgemeinschaft auch für diesen Vertrag gilt, lege ich dem Rat die beiliegende kroatische Sprachfassung der Verfahrensordnung des Gerichts zur Genehmigung vor.

Der dem Rat zur Genehmigung vorgelegte Text in dieser Sprache ist derjenige der derzeit geltenden Verfahrensordnung, d. h. der Verfahrensordnung des Gerichts vom 2. Mai 1991 (ABl. L 136, S. 1), wie sie zuletzt am 19. Juni 2013 geändert wurde (ABl. L 173, S. 66), um die Amtssprachen, die gemäß Art. 35 der Verfahrensordnung als Verfahrenssprache verwendet werden können, um das Kroatische zu ergänzen.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Marc JAEGER

POSLOVNIK OPĆEG SUDA

Ovo izdanje objedinjuje:

Poslovnik Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 2. svibnja 1991. (SL L 136, 30. 5. 1991., str. 1. i SL L 317, 19. 11. 1991., str. 34. – ispravak) i izmjene koje proizlaze iz sljedećih akata:

1. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 15. rujna 1994. (SL L 249, 24. 9. 1994., str. 17.),
 2. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 17. veljače 1995. (SL L 44, 28. 2. 1995., str. 64.),
 3. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 6. srpnja 1995. (SL L 172, 22. 7. 1995., str. 3.),
 4. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 12. ožujka 1997. (SL L 103, 19. 4. 1997., str. 6. i SL L 351, 23. 12. 1997., str. 72. – ispravak),
 5. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 17. svibnja 1999. (SL L 135, 29. 5. 1999., str. 92.),
 6. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 6. prosinca 2000. (SL L 322, 19. 12. 2000., str. 4.),
 7. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 21. svibnja 2003. (SL L 147, 14. 6. 2003., str. 22.),
 8. Odluka 2004/406/EZ, Euratom Vijeća od 19. travnja 2004. o izmjeni članka 35. stavaka 1. i 2. Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica (SL L 132, 29. 4. 2004., str. 3.),
 9. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 21. travnja 2004. (SL L 127, 29. 4. 2004., str. 108.),
 10. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 12. listopada 2005. (SL L 298, 15. 11. 2005., str. 1.),
 11. Odluka 2006/956/EZ, Euratom Vijeća od 18. prosinca 2006. o izmjeni Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica u pogledu pravila o jeziku (SL L 386, 29. 12. 2006., str. 45.),
 12. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 12. lipnja 2008. (SL L 179, 8. 7. 2008., str. 12.),
 13. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 14. siječnja 2009. (SL L 24, 28. 1. 2009., str. 9.),
 14. Odluka 2009/170/EZ, Euratom Vijeća od 16. veljače 2009. o izmjeni Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica u pogledu pravila o jeziku koja se primjenjuju na žalbe protiv odluka Službeničkog suda Europske unije (SL L 60, 4. 3. 2009., str. 3.),
 15. Izmjene Poslovnika Prvostupanjskog suda Europskih zajednica od 7. srpnja 2009. (SL L 184, 16. 7. 2009., str. 10.),
 16. Izmjene Poslovnika Općeg suda od 26. ožujka 2010. (SL L 92, 13. 4. 2010., str. 14.),
 17. Izmjene Poslovnika Općeg suda od 24. svibnja 2011. (SL L 162, 22. 6. 2011., str. 18.).
 18. Izmjene Poslovnika Općeg suda od 19. lipnja 2013. (SL L 173, 26. 6. 2013., str. 66.).
- Ovo izdanje nije pravno obvezujuće. U tom smislu izostavljena su pozivanja i uvodne izjave.

POSLOVNIK OPĆEG SUDA

OD 2. SVIBNJA 1991.¹

¹ SL L 136 od 30.05.1991., s ispravkom u SL L 317, 19.11.1991., str. 34., izmijenjen 15. rujna 1994. (SL L 249, 24.9.1994., str. 17.), 17. veljače 1995. (SL L 44, 28.2.1995., str. 64.), 6. srpnja 1995. (SL L 172, 22.7.1995., str. 3.), 12. ožujka 1997. (SL L 103, 19.4.1997., str. 6., s ispravkom SL L 351, 23.12.1997., str. 72.), 17. svibnja 1999. (SL L 135,

SAŽETAK

Uvodna odredba (članak 1.)

Glava I. – Ustroj Općeg suda

Poglavlje 1. – Predsjednik i članovi Općeg suda (članci 2.-9.)

Poglavlje 2. – Osnivanje vijeća i određivanje sudaca izvjestitelja i nezavisnih odvjetnika (članci 10.-19.)

Poglavlje 3. – Tajništvo

Odjeljak 1. – Tajnik (članci 20.-27.)

Odjeljak 2. – Službe (članci 28.-30.)

Poglavlje 4. – Rad Općeg suda (članci 31. do 34.)

Poglavlje 5. – Pravila o jeziku (članci 35. do 37.)

Poglavlje 6. – Prava i obveze agenata, savjetnika i odvjetnika (članci 38. do 42.)

Glava II. – Postupak

Poglavlje 1. – Pisani dio postupka (članci 43. do 54.)

Poglavlje 2. – Usmeni dio postupka (članci 55. do 63.)

Poglavlje 3. – Mjere upravljanja postupkom i izvođenja dokazâ

Odjeljak 1. – Mjere upravljanja postupkom (članak 64.)

Odjeljak 2. – Mjere izvođenja dokazâ (članci 65. do 67.)

Odjeljak 3. – Pozivanje i saslušanje svjedokâ i vještakâ (članci 68. do 76.)

Poglavlje 3.a – Ubrzani postupak (članak 76.a)

Poglavlje 4. – Prekid postupka i oglašavanje Općeg suda nenadležnim (članci 77. do 80.)

Poglavlje 5. – Presude (članci 81. do 86.)

Poglavlje 6. – Troškovi (članci 87. do 93.)

Poglavlje 7. – Besplatna pravna pomoć (članci 94. do 97.)

Poglavlje 8. – Nagodba i povlačenje tužbe (članci 98. do 99.)

Poglavlje 9. – Dostava (članak 100.)

Poglavlje 10. – Rokovi (članci 101.-103.)

Glava III. – Posebni postupci

Poglavlje 1. – Odgoda i druge privremene mjere u postupcima privremene pravne zaštite (članci 104. do 110.)

Poglavlje 2. – Prethodna postupovna pitanja (članci 111. do 114.)

Poglavlje 3. – Intervencija (članci 115. i 116.)

Poglavlje 4. – Presude Općeg suda donesene nakon ukidanja i vraćanja predmeta na ponovno suđenje (članci 117. do 121.)

Poglavlje 4.a – Odluke Općeg suda donesene nakon preispitivanja i vraćanja predmeta na ponovno suđenje (članci 121.a do 121.d)

Poglavlje 5. – Presuda zbog ogluhe i prigovor (članak 122.)

29.5.1999., str. 92.), 6. prosinca 2000. (SL L 322, 19.12.2000., str. 4.), 21. svibnja 2003. (SL L 147, 14.6.2003., str. 22.), 19. travnja 2004. (SL L 132, 29.4.2004., str. 3.), 21. travnja 2004. (SL L 127, 29.4.2004., str. 108.), 12. listopada 2005. (SL L 298, 15.11.2005., str. 1.), 18. prosinca 2006. (SL L 386, 29.12.2006., str. 45.), 12. lipnja 2008. (SL L 179, 8.7.2008., str. 12.), 14. siječnja 2009. (SL L 24, 28.1.2009., str. 9.), 16. veljače 2009. (SL L 60, 4.3.2009., str. 3.), 7. srpnja 2009. (SL L 184, 16.7.2009., str. 10.), 26. ožujka 2010. (SL L 92, 13.4.2010., str. 14.), 24. svibnja 2011. (SL L 162, 22.6.2011., str. 18.) i 19. lipnja 2013. (SL L 173, 26.6.2013., str. 66.).

Poglavlje 6. – Izvanredni pravni lijekovi

Odjeljak 1. – Prigovor trećeg (članci 123. i 124.)

Odjeljak 2. – Ponavljanje postupka (članci 125. do 128.)

Odjeljak 3. – Tumačenje presuda (članak 129.)

Glava IV. – Sporovi o pravu intelektualnog vlasništva (članci 130. do 136.)

Glava V. – Žalbe protiv odluka Službeničkog suda Europske unije (članci 136.a do 149.)

Završne odredbe (članci 150. i 151.)

UVODNA ODREDBA

Članak 1.

U ovom Poslovniku:

- odredbe Ugovora o funkcioniranju Europske unije označene su brojem članka o kojem je riječ nakon kojeg slijedi oznaka „UFEU-a“,
- odredbe Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju označene su brojem članka o kojem je riječ nakon kojeg slijedi oznaka „Ugovor o EZAE-u“,
- Protokol o Statutu Suda Europske unije naziva se „Statut“,
- Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru naziva se „Sporazum o EGP-u“.
-

Za potrebe ovog Poslovnika:

- izrazi „institucija“ i „institucije“ označavaju institucije Unije i tijela, urede i agencije uspostavljene Ugovorima ili aktom donesenim radi njihove provedbe, a koje mogu biti stranke pred Općim sudom;
- izraz „Nadzorno tijelo EFTA-e“ označava nadzorno tijelo iz Sporazuma o EGP-u.

GLAVA I. USTROJ OPĆEG SUDA

Poglavlje 1. PREDSJEDNIK I ČLANOVI OPĆEG SUDA

Članak 2.

1. Svaki član Općeg suda u pravilu izvršava dužnosti suca.

Članove Općeg suda u nastavku tekstu se naziva „sucima“.

2. Svaki sudac, osim predsjednika, može pod uvjetima propisanim člancima 17. do 19. u određenom predmetu izvršavati dužnosti nezavisnog odvjetnika.

Odredbe ovog Poslovnika o nezavisnom odvjetniku primjenjuju se samo u slučaju kad je sudac određen za nezavisnog odvjetnika.

Članak 3.

Mandat suca počinje teći na dan koji je određen aktom o imenovanju. Ako taj akt ne odredi dan početka mandata, mandat počinje teći na dan donošenja akta o imenovanju.

Članak 4.

1. Prije preuzimanja dužnosti suci polažu sljedeću prisegu pred Sudom:

„Prisežem da ću svoje dužnosti obnašati nepristrano i savjesno; prisežem da ću čuvati tajnost vijećanja.“

2. Odmah po polaganju prisege suci potpisuju izjavu kojom se svečano obvezuju da će tijekom i nakon prestanka obnašanja svoje dužnosti poštovati obveze koje iz nje proizlaze, osobito obvezu da će se nakon prestanka obnašanja dužnosti pri prihvaćanju određenih imenovanja ili pogodnosti ponašati pošteno i diskretno.

Članak 5.

Kad Sud, nakon savjetovanja s Općim sudom, odlučuje ispunjava li sudac i dalje potrebne uvjete te izvršava li obveze koje proizlaze iz njegove dužnosti, predsjednik Općeg suda poziva suca o kojem je riječ da iznese svoje očitovanje pred Općim sudom na zatvorenoj sjednici i bez prisutnosti tajnika.

Mišljenje Općeg suda mora biti obrazloženo.

Mišljenje o tome da sudac Općeg suda više ne ispunjava potrebne uvjete ili više ne izvršava obveze koje proizlaze iz njegove dužnosti mora biti doneseno većinom glasova svih sudaca Općeg suda. U tom će se slučaju pojedinosti o glasanju priopćiti Sudu.

Glasanje je tajno, a sudac o kojem je riječ ne sudjeluje u glasanju.

Članak 6.

Uz iznimku predsjednika Općeg suda te predsjednikâ vijeća, red prvenstva sudaca određuje se prema trajanju njihove dužnosti.

U slučaju jednakog trajanja dužnosti red prvenstva određuje se prema životnoj dobi.

Suci kojima je obnovljen mandat zadržavaju svoj dotadašnji red prvenstva.

Članak 7.

1. Suci između sebe biraju predsjednika Općeg suda na razdoblje od tri godine, odmah nakon djelomične obnove predviđene člankom 254. UFEU-a.

2. Ako se mjesto predsjednika Općeg suda isprazni prije redovnog isteka mandata, bira se njegov nasljednik za preostalo razdoblje.

3. Na izborima predviđenim ovim člankom glasa se tajno. Izabran je sudac koji dobije glasove više od polovice sudaca Općeg suda. Ako ni jedan sudac ne postigne takvu većinu, glasanje se ponavlja sve dok se ne postigne potrebna većina.

Članak 8.

Predsjednik Općeg suda upravlja radom i službama Općeg suda. On predsjeda raspravama kad Opći sud zasjeda u punom sastavu te vijećanjima u zatvorenim sjednicama.

Predsjednik Općeg suda predsjedava velikim vijećem.

Ako je predsjednik Općeg suda raspoređen u vijeće od pet sudaca ili od tri suca, on predsjedava tim vijećem.

Članak 9.

U slučaju odsutnosti ili spriječenosti predsjednika Općeg suda, ili ako se isprazni mjesto predsjednika Općeg suda, dužnost predsjednika Općeg suda izvršava jedan od predsjednika vijeća u skladu s redoslijedom predviđenim člankom 6.

U slučaju istovremene odsutnosti ili spriječenosti predsjednika Općeg suda i predsjednikâ vijeća, ili ako se njihova mjesta istovremeno isprazne, dužnost predsjednika Općeg suda izvršava jedan od sudaca u skladu s redoslijedom predviđenim člankom 6.

Poglavlje 2.

OSNIVANJE VIJEĆA I ODREĐIVANJE SUDACA IZVJESTITELJA I NEZAVISNIH ODVJETNIKA

Članak 10.

1. Opći sud osniva vijeća od tri suca ili od pet sudaca i veliko vijeće od 13 sudaca te odlučuje o rasporedu sudaca u vijeća.
2. Odluka donesena u skladu s ovim člankom objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 11.

1. Opći sud odlučuje o predmetima u vijećima od tri suca ili od pet sudaca, u skladu s člankom 10.

Pod uvjetima propisanim člancima 14., 51., 106., 118., 124., 127. i 129., u predmetima može suditi puni sastav ili veliko vijeće Općeg suda.

Sudac pojedinac može suditi u predmetima koji su mu ustupljeni pod uvjetima iz članaka 14. i 51., ili dodijeljeni sukladno članku 124., članku 127. stavku 1. ili članku 129. stavku 2.

2. U predmetima dodijeljenim ili ustupljenim vijeću, izraz „Opći sud” u ovom Poslovniku označava to vijeće. U predmetima dodijeljenim ili ustupljenim sucu pojedincu, izraz „Opći sud” u ovom Poslovniku označava tog suca.

Članak 12.

Opći sud određuje mjerila za raspodjelu predmeta vijećima.

Ova odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 13.

1. Predsjednik Općeg suda odmah po podnošenju tužbe dodjeljuje predmet jednom od vijeća.

2. Predsjednik vijeća za svaki predmet koji je dodijeljen tom vijeću predlaže predsjedniku Općeg suda određivanje jednog suca kao suca izvjestitelja; o prijedlogu odlučuje predsjednik Općeg suda.

Članak 14.

1. Kad to opravdava pravna složenost, važnost predmeta ili posebne okolnosti, predmet može biti upućen na odlučivanje punom sastavu Općeg suda, velikom vijeću ili vijeću sastavljenom od drugog broja sudaca.

2. (1.) O sljedećim predmetima, dodijeljenim vijeću od tri suca, može odlučivati sudac izvjestitelj kao sudac pojedinac kad je to prikladno obzirom na nepostojanje složenih pravnih i činjeničnih pitanja, ograničenu važnost predmeta, nepostojanje drugih posebnih okolnosti i kad su predmeti bili ustupljeni pod uvjetima predviđenim u članku 51.:

(a) u postupcima pokrenutim na temelju članka 270. UFEU-a;

(b) u postupcima pokrenutim na temelju članka 263. stavka 4., članka 265. stavka 3. te članka 268. UFEU-a, a koji se odnose samo na pitanja koja su već razjašnjena ustaljenom sudskom praksom ili koja su dio niza predmeta s istim predmetom odlučivanja od kojih je jedan već pravomoćno riješen;

(c) u postupcima pokrenutim na temelju članka 272. UFEU-a.

(2.) Ustupanje predmeta sucu pojedincu nije moguće:

(a) u predmetima koji se tiču pitanja vezanih uz zakonitost akata opće primjene;

(b) u predmetima koji se tiču provedbe:

- pravila tržišnog natjecanja i kontrole koncentracija,
- pravila o državnim potporama,
- pravila o mjerama za zaštitu trgovine,
- pravila o zajedničkoj organizaciji poljoprivrednih tržišta uz iznimku predmeta koji su dio niza predmeta s istim predmetom odlučivanja od kojih je jedan već pravomoćno riješen;

(c) u predmetima iz članka 130. stavka 1.

(3.) Sudac pojedinac upućuje predmet vijeću ako utvrdi da pretpostavke za ustupanje više nisu ispunjene.

3. Odluke o upućivanju predmeta vijeću i o ustupanju predmeta iz stavaka 1. i 2. donose se pod pretpostavkama iz članka 51.

Članak 15.

1. Suci, u skladu s člankom 7. stavkom 3., između sebe biraju predsjednike vijeća od tri suca i od pet sudaca.

2. Predsjednici vijeća od pet sudaca biraju se na razdoblje od tri godine. Mandat je obnovljiv samo jednom.

Izbor predsjednika vijeća od pet sudaca održava se odmah po izboru predsjednika Općeg suda predviđenog u članku 7. stavku 1.

3. Predsjednici vijeća od tri suca biraju se na određeno vrijeme.

4. Ako se mjesto predsjednika vijeća isprazni prije redovnog isteka mandata, bira se njegov nasljednik za preostalo razdoblje.

5. Rezultati tih izbora objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 16.

U predmetima koji su dodijeljeni ili ustupljeni vijećima, ovlasti predsjednika izvršava predsjednik vijeća.

U predmetima koji su dodijeljeni ili ustupljeni sucu pojedincu, ovlasti predsjednika vijeća, osim onih predviđenih člancima 105. i 106., izvršava taj sudac.

Članak 17.

Kad Opći sud odlučuje u punom sastavu, u radu mu pomaže nezavisni odvjetnik kojeg je odredio predsjednik Općeg suda.

Članak 18.

Kad Opći sud odlučuje u vijećima, u predmetu za koji smatra da to zahtijeva složenost pravnih ili činjeničnih pitanja, u radu mu može pomagati nezavisni odvjetnik.

Članak 19.

Odluku o određivanju nezavisnog odvjetnika za određeni predmet donosi puni sastav Općeg suda, na zahtjev vijeća kojemu je predmet dodijeljen ili ustupljen.

Predsjednik Općeg suda određuje suca koji izvršava dužnosti nezavisnog odvjetnika u tom predmetu.

Poglavlje 3. TAJNIŠTVO

Odjeljak 1. – Tajnik

Članak 20.

1. Opći sud imenuje tajnika.

Predsjednik Općeg suda obavještava suce o zaprimljenim prijavama dva tjedna prije datuma određenog za imenovanje tajnika.

2. Uz prijavu za mjesto tajnika dostavljaju se podaci o kandidatovoj životnoj dobi, državljanstvu, sveučilišnom obrazovanju, poznavanju jezika, sadašnjim i prijašnjim zaposlenjima, kao i o njihovom pravničkom i međunarodnom iskustvu, ukoliko ga imaju.
3. Imenovanje se obavlja po postupku predviđenom člankom 7. stavkom 3.
4. Tajnik se imenuje na razdoblje od šest godina. Može biti ponovno imenovan.
5. Prije preuzimanja dužnosti, tajnik pred Općim sudom polaže prisegu predviđenu člankom 4.
6. Tajnika se može razriješiti samo ako više ne ispunjava potrebne uvjete ili ako ne izvršava obveze koje proizlaze iz njegove dužnosti. Opći sud o tome odlučuje nakon što omogući tajniku da iznese svoje očitovanje.
7. Ako se mjesto tajnika isprazni prije isteka njegova mandata, Opći sud imenuje novog tajnika na razdoblje od šest godina.

Članak 21.

Opći sud, u skladu s postupkom za imenovanje tajnika, može imenovati jednog ili više zamjenika tajnika koji pomažu tajniku i mijenjaju ga u slučaju kad su ispunjeni uvjeti iz Uputa za tajnika iz članka 23.

Članak 22.

Predsjednik Općeg suda određuje službenike ili djelatnike koji izvršavaju dužnost tajnika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i, ovisno o slučaju, odsutnosti ili spriječenosti zamjenika tajnika, odnosno u slučaju kad se isprazne njihova mjesta.

Članak 23.

Upute za tajnika donosi Opći sud na prijedlog predsjednika Općeg suda.

Članak 24.

1. U tajništvu se vodi upisnik za koji je odgovoran tajnik, a u koji se kontinuirano i prema redu zaprimanja upisuju svi postupovni akti i prilozi.
2. Tajnik na izvornike stavlja zabilješku o upisu u upisnik, a na zahtjev stranaka i na primjerke podnesene u tu svrhu.
3. Upisi u upisnik i zabilješke iz prethodnog stavka su javne isprave.
4. Pravila o načinu vođenja upisnika određuju se Uputama za tajnika iz članka 23.
5. Svatko tko za to ima interes može izvršiti uvid u upisnik u tajništvu i dobiti preslike ili izvatke prema tarifi tajništva koju određuje Opći sud na prijedlog tajnika.

Svaka stranka u postupku može, prema tarifi tajništva, dobiti preslike postupovnih akata i otpravke rješenja i presuda.

6. U *Službenom listu Europske unije* objavljuje se obavijest o datumu upisa akta kojim se pokreće postupak, imenima i adresi stranaka, predmetu spora, zahtjevu i naznakama razloga i glavnih argumenata na koje se u zahtjevu poziva.

7. Kada Vijeće ili Europska komisija nisu stranka u postupku, Opći sud im dostavlja primjerke tužbe i odgovora na tužbu, bez priloga tih dokumenata, kako bi im se omogućilo da utvrde poziva li se u predmetu na neprimjenjivost njihovih akata u smislu članka 277. UFEU-a. Primjerke tužbe i odgovora na tužbu na isti se način šalju i Europskom parlamentu kako bi mu se omogućilo da utvrdi poziva li se u predmetu u smislu članka 277. UFEU-a na neprimjenjivost akta koji je on donio zajedno s Vijećem.

Članak 25.

1. Tajnik je zadužen, pod nadzorom predsjednika, za zaprimanje, upućivanje i čuvanje svih dokumenata te za dostavu na temelju ovog Poslovnika.

2. Tajnik pomaže Općem sudu, predsjedniku i sucima u izvršavanju svih njihovih dužnosti.

Članak 26.

Tajnik čuva žigove. Odgovoran je za arhivu i zadužen za izdanja Općeg suda.

Članak 27.

Tajnik prisustvuje ročištima Općeg suda, uz iznimke propisane člancima 5. i 33.

Odjeljak 2. – Službe

Članak 28.

Službenici i drugi djelatnici zaduženi da izravno pomažu predsjedniku, sucima i tajniku imenuju se u skladu s uvjetima propisanim Pravilnikom o osoblju. Odgovaraju tajniku, pod nadzorom predsjednika Općeg suda.

Članak 29.

Službenici i drugi djelatnici iz članka 28. polažu prisegu predviđenu člankom 20. stavkom 2. Poslovnika Suda pred predsjednikom Općeg suda, uz prisutnost tajnika.

Članak 30.

U suradnji sa službama Suda i pod nadzorom predsjednika Općeg suda, tajnik skrbi za obavljanje poslova sudske uprave te financijsko poslovanje i računovodstvo Općeg suda.

Poglavlje 4.
RAD OPĆEG SUDA

Članak 31.

1. Dan i sat održavanja ročišta Općeg suda određuje predsjednik.
2. Za održavanje jednog ili više određenih ročišta Opći sud može izabrati mjesto različito od mjesta svoga sjedišta.

Članak 32.

1. Kad je zbog odsutnosti ili spriječenosti broj sudaca paran, sudac s najnižim položajem prema redu prvenstva u smislu članka 6. ne sudjeluje u vijećanju, osim ako je riječ o sucu izvjestitelju. U tom slučaju u vijećanju ne sudjeluje onaj sudac koji mu neposredno prethodi u redu prvenstva.

Kad je zbog određivanja nezavisnog odvjetnika sukladno članku 17. broj sudaca u punom sastavu Općeg suda paran, predsjednik Općeg suda prije rasprave određuje suca koji o tom predmetu neće odlučivati, a prema unaprijed utvrđenom redoslijedu koji sastavlja Opći sud i koji je objavljen u *Službenom listu Europske unije*.

2. Kad se, nakon što je sazvan Opći sud u punom sastavu, utvrdi da nije postignut kvorum, predsjednik odgađa ročište dok se ne postigne kvorum.

3. Kad u vijeću od tri suca ili od pet sudaca nije postignut kvorum od tri suca, predsjednik toga vijeća o tome će obavijestiti predsjednika Općeg suda koji će odrediti drugog suca kako bi se vijeće popunilo.

Za kvorum velikog vijeća potrebno je devet sudaca. Ako taj kvorum nije postignut, predsjednik Općeg suda određuje drugog suca kako bi se vijeće popunilo.

Kad, u velikom vijeću ili u vijeću od pet sudaca, zbog odsutnosti ili spriječenosti suca do koje je došlo prije početka usmenog dijela postupka, nije postignut broj sudaca predviđen člankom 10. stavkom 1., vijeće se popunjava sucem kojeg određuje predsjednik Općeg suda, kako bi se ponovno uspostavio propisani broj sudaca.

4. Kad je u jednom od vijeća koje se sastoji od tri suca ili od pet sudaca broj sudaca raspoređenih u to vijeće veći od tri odnosno pet, predsjednik toga vijeća određuje suce koji će sudjelovati u odlučivanju u tom predmetu.

5. Kad je sudac pojedinac kojemu je predmet dodijeljen ili ustupljen odsutan ili spriječen, predsjednik Općeg suda određuje drugog suca koji će ga zamijeniti.

Članak 33.

1. Opći sud vijeća na zatvorenoj sjednici.
2. U vijećanju sudjeluju samo oni suci koji su sudjelovali u usmenom dijelu postupka.

3. Svaki od sudaca koji je prisustvuje vijećanju iznosi svoje obrazloženo mišljenje.
4. Na zahtjev suca svako će pitanje biti postavljeno na jeziku na kojem on to zatraži te će prije nego što se o njemu bude glasalo pisanim putem biti upućeno ostalim sucima.
5. Odluka Općeg suda određuje se na temelju zaključaka koje nakon konačne diskusije prihvati većina sudaca. Glasanje se odvija redosljedom koji je obrnut redu prvenstva kojeg predviđa članak 6.
6. Razilaženja oko predmeta, sadržaja i redosljeda pitanja ili glede tumačenja pojedinog glasa razrješava Opći sud.
7. Kad se vijećanje Općeg suda tiče pitanja sudske uprave, vijećanju prisustvuje i tajnik, osim ako Opći sud ne odluči drugačije.
8. Kad Opći sud zasjeda bez prisutnosti tajnika, zadužuje, suca s najnižim položajem prema redu prvenstva u smislu članka 6. da, ako je potrebno, sastavi zapisnik, koji potpisuje predsjednik i sudac koji ga je sastavio.

Članak 34.

1. Osim u slučaju drugačije odluke Općeg suda, sudski praznici određeni su kako slijedi:
 - od 18. prosinca do 10. siječnja,
 - od nedjelje koja prethodi Uskrsu do druge nedjelje nakon Uskrsa,
 - od 15. srpnja do 15. rujna.

Za vrijeme sudskih praznika dužnosti predsjednika, u mjestu u kojem Opći sud ima sjedište, izvršava ili sam predsjednik, tako da održava kontakt s tajnikom, ili jedan od predsjednika vijeća ili drugi sudac kojeg predsjednik ovlasti da ga zamjenjuje.

2. U slučaju hitnosti predsjednik za vrijeme sudskih praznika može sazvati suce.
3. Opći sud poštuje službene blagdane mjesta u kojem ima sjedište.
4. Opći sud može iz opravdanih razloga odobriti dopust sucima.

Poglavlje 5. **PRAVILA O JEZIKU**

Članak 35.

1. Jezici postupka su: bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, irski, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski i talijanski.
2. Jezik postupka izabire tužitelj, uz sljedeće iznimke:

(a) kad je tuženik jedna od država članica, ili fizička osoba koja je državljanin države članice ili pravna osoba koja ima pripadnost države članice, jezik postupka je službeni jezik te države; u slučaju kad država ima više službenih jezika, tužitelj može izabrati jedan od njih;

(b) na zajednički zahtjev stranaka može se dozvoliti potpuna ili djelomična upotreba kojeg drugog jezika navedenog u stavku 1. ovog članka;

(c) na zahtjev jedne od stranaka, nakon što budu saslušani druga stranka i nezavisni odvjetnik, može se, iznimno od odredaba navedenih u točki (b) dozvoliti potpuna ili djelomična upotreba nekog drugog jezika navedenog u stavku 1. kao jezika postupka; takav zahtjev ne može podnijeti institucija Europske unije.

Odluku o gore navedenim zahtjevima može donijeti predsjednik; on donošenje odluke može prepustiti Općem sudu, a ukoliko namjerava prihvatiti zahtjev bez suglasnosti svih stranaka, tada donošenje odluke mora prepustiti Općem sudu.

3. Jezik postupka posebice se upotrebljava u podnescima i izlaganjima stranaka, uključujući priložene dokazne elemente i dokumente, kao i u zapisnicima i odlukama Općeg suda.

Uz svaki dokazni element i dokument sastavljen na jeziku različitom od jezika postupka mora se priložiti prijevod na jezik postupka.

Međutim, ako su dokazni elementi i dokumenti opsežni, mogu se podnijeti djelomični prijevodi istih. Sud može u svakom trenutku zatražiti cjelovit ili potpuniji prijevod, bilo po službenoj dužnosti ili na zahtjev jedne od stranaka.

Iznimno od prethodnih odredaba, države članice ovlaštene su upotrebljavati svoj službeni jezik kad interveniraju u postupak koji je u tijeku pred Općim sudom. Ova se odredba odnosi kako na pisane dokumente tako i na usmene izjave. U svakom ovakvom slučaju, prijevod na jezik postupka osigurava tajnik.

Državama strankama Sporazuma o EGP-u, a koje nisu države članice, kao i Nadzornom tijelu EFTA-e, kad interveniraju u postupak koji je u tijeku pred Općim sudom, može se odobriti upotreba nekog drugog jezika iz stavka 1. Ova se odredba odnosi kako na pisane dokumente tako i na usmene izjave. U svakom ovakvom slučaju prijevod na jezik postupka osigurava tajnik.

4. Kad svjedoci ili vještaci izjave da se ne mogu odgovarajuće izraziti na jednom od jezika iz stavka 1. ovog članka, Opći sud im dopušta da daju svoje izjave na nekom drugom jeziku. Tajnik osigurava prijevod na jezik postupka.

5. Predsjednik pri upravljanju raspravom, sudac izvjestitelj u prethodnom izvještaju i izvještaju za raspravu, suci i nezavisni odvjetnik kad postavljaju pitanja te nezavisni odvjetnik u svom mišljenju mogu upotrebljavati jedan od jezika iz stavka 1. ovog članka koji je različit od jezika postupka. Tajnik osigurava prijevod na jezik postupka.

Članak 36.

1. Tajnik na zahtjev suca, nezavisnog odvjetnika ili stranke osigurava da se sve rečeno ili napisano tijekom postupka pred Općim sudom prevede na jezike izabrane među jezicima navedenim u članku 35. stavku 1.

2. Sudska izdanja objavljuju se na jezicima iz članka 1. Uredbe Vijeća br. 1.

Članak 37.

Tekstovi sastavljeni na jeziku postupka ili, kad je to primjenjivo, na drugom jeziku odobrenom na temelju članka 35. su vjerodostojni tekstovi.

Poglavlje 6.

PRAVA I OBVEZE AGENATA, SAVJETNIKA I ODVJETNIKA

Članak 38.

1. Agenti, savjetnici i odvjetnici koji se pojavljuju pred Općim sudom, ili pred bilo kojom sudbenom vlašću od koje je Opći sud zatražio pravnu pomoć, uživaju imunitet u pogledu izgovorenih i napisanih riječi vezanih uz predmet ili stranke.

2. Agenti, savjetnici i odvjetnici također uživaju sljedeće povlastice i olakšice:

(a) svi papiri i dokumenti vezani uz postupak izuzeti su od pretrage i oduzimanja. U slučaju spora carinici ili policija mogu zapečatiti predmetne papire i dokumente i uputiti ih bez odgađanja Općem sudu kako bi prošli provjeru u prisutnosti tajnika i zainteresirane osobe;

(b) agenti, savjetnici i odvjetnici imaju pravo na dodjelu strane valute u mjeri nužnoj za ispunjenje njihovih zadataka;

(c) agenti, savjetnici i odvjetnici uživaju slobodu kretanja u mjeri nužnoj za ispunjenje njihovih zadataka.

Članak 39.

Da bi imale pravo na povlastice, imunitete i olakšice spomenute u prethodnom članku, sljedeće osobe moraju podnijeti dokaz o svom statusu kako slijedi:

(a) agenti, službenim dokumentom koji je izdala stranka koju zastupaju, koja primjerak istog odmah dostavlja tajniku;

(b) savjetnici i odvjetnici, iskaznicom potpisanom od strane tajnika. Njena je valjanost ograničena na određeni rok; može se produljiti ili skratiti ovisno o trajanju postupka.

Članak 40.

Povlastice, imuniteti i olakšice predviđeni člankom 38. dodjeljuju se isključivo u interesu postupka.

Opći sud može ukinuti imunitet ako smatra da to nije u suprotnosti s interesom postupka.

Članak 41.

1. Ako Opći sud smatra da je ponašanje savjetnika ili odvjetnika pred Općim sudom, predsjednikom, sucem ili tajnikom, nespojivo s dostojanstvom Općeg suda ili sa zahtjevima dobrog sudovanja, ili ako se savjetnik ili odvjetnik služi pravima koje ima na temelju svoje funkcije u svrhu različitu od one zbog koje su mu takva prava priznata, on o tome obavještava osobu o kojoj je riječ. Opći sud može obavijestiti nadležna tijela kojima ta osoba odgovara; primjerak obavijesti naslovljene na ta tijela upućuje se i toj osobi.

Iz istih razloga Opći sud može, nakon što sasluša osobu o kojoj je riječ, u svakom trenutku rješenjem isključiti tu osobu iz postupka. Takvo rješenje je odmah ovršno.

2. Kad je savjetnik ili odvjetnik isključen iz postupka, s postupkom se zastaje do isteka roka koji određuje predsjednik kako bi se omogućilo stranci da odredi drugog savjetnika ili odvjetnika.

3. Odluke donesene na temelju odredaba ovog članka mogu se opozvati.

Članak 42.

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se i na sveučilišne profesore koji imaju pravo zastupanja pred Općim sudom sukladno članku 19. Statuta.

GLAVA II. POSTUPAK

Poglavlje 1. PISANI DIO POSTUPKA

Članak 43.

1. Izvornik svakog postupovnog akta mora vlastoručno potpisati agent ili odvjetnik koji zastupa stranku.

Taj akt, kao i svi prilozi koji su u njemu navedeni, predaje se zajedno s pet preslika za Opći sud i onoliko preslika koliko ima stranaka u postupku. Preslike ovjerava stranka koja ih podnosi.

2. Institucije predaju, u rokovima koje odredi Opći sud, prijevode svih podnesaka na druge jezike predviđene u članku 1. Uredbe Vijeća br. 1.

Primjenjuje se odredba zadnjeg podstavka prethodnog stavka.

3. Na svakom postupovnom aktu navodi se datum. U svrhu računanja postupovnih rokova uzima se u obzir jedino datum podnošenja tajništvu.

4. Svakom postupovnom aktu prilaže se spis koji sadrži dokazne elemente i dokumente na koje se u aktu poziva, zajedno s popisom koji ih nabraja.

5. Ako su zbog opsežnosti dokaznih elemenata i dokumenata podnesku priloženi samo izvadci, čitav dokazni element ili dokument ili njegova cjelovita preslika predaju se tajništvu.

6. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavaka 1. do 5., datum kad je u tajništvo zaprimljen primjerak potpisanog izvornika postupovnog akta, uključujući i popis dokaznih elemenata i dokumenata iz stavka 4., putem telefaksa ili kojeg drugog tehničkog sredstva komunikacije kojim raspolaže Opći sud, uzima se u obzir u svrhu računanja postupovnih rokova, pod uvjetom da je potpisani izvornik akta, s priložima i preslikama iz stavka 1. podstavka 2., predan tajništvu najkasnije deset dana kasnije. Članak 102. stavak 2. ne primjenjuje se na spomenuti rok od deset dana.

7. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1. podstavka 1. te stavaka 2. do 5., Opći sud može odlukom odrediti uvjete pod kojima se postupovni akt upućen tajništvu elektroničkim putem smatra njegovim izvornikom. Ta se odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 44.

1. Tužba iz članka 21. Statuta sadrži:

- (a) ime i adresu tužitelja;
- (b) naznaku stranke protiv koje se tužba podnosi;
- (c) predmet spora i sažeti prikaz tužbenih razloga;
- (d) tužbeni zahtjev;
- (e) dokazne prijedloge, ako je potrebno.

2. Za potrebe postupka tužba sadrži izbor adrese za dostavu u mjestu sjedišta Općeg suda. U tužbi se navodi ime osobe koja je ovlaštena i koja je pristala primati svu dostavu.

Pored izbora adrese za dostavu iz podstavka 1. ili umjesto toga u tužbi se može navesti da odvjetnik ili agent pristaju na to da im se dostava vrši telefaksom ili kojim drugim tehničkim sredstvom komunikacije.

Ako tužba ne udovoljava uvjetima iz podstavka 1. i 2., svaka se dostava stranci o kojoj je riječ za potrebe postupka vrši tako dugo dok se taj nedostatak ne otkloni, preporučenom pošiljkom adresiranom na agenta ili odvjetnika stranke. Iznimno od članka 100. stavka 1., redovna dostava smatra se izvršenom predajom preporučene pošiljke pošti u mjestu sjedišta Općeg suda.

3. Odvjetnik koji pomaže ili zastupa stranku polaže u tajništvu dokument kojim se potvrđuje da je ovlašten za zastupanje pred sudovima države članice ili druge države koja je stranka Sporazuma o EGP-u.

4. Tužbi se po potrebi prilažu dokumenti navedeni u članku 21. stavku 2. Statuta.

5. Ako je tužitelj pravna osoba privatnog prava tužbi se prilažu:

- (a) osnivački akt ili noviji izvadak iz sudskog registra, ili noviji izvadak iz registra udruga, ili bilo koji drugi dokaz njenog pravnog postojanja;
- (b) dokaz da je odvjetnika na zastupanje uredno ovlastila za to ovlaštena osoba.

5.a Tužbi podnesenoj na temelju arbitražne klauzule sadržane u ugovoru javnog ili privatnog prava, kojeg je sklopila Unija ili koji je bio sklopljen za njen račun na temelju članka 272. UFEU-a, priložit će se primjerak ugovora koji sadrži tu klauzulu.

6. Ako tužba nije u skladu sa pretpostavkama iz stavaka 3. do 5. ovog članka, tajnik tužitelju određuje razumni rok za uređenje tužbe ili podnošenje gore navedenih dokumenata. Ako u za to određenom roku tužitelj ne uredi tužbu ili ne podnese potrebne dokumente, Opći sud odlučuje izaziva li nepoštivanje ovih pretpostavki formalnu nedopuštenost tužbe.

Članak 45.

Tužba se dostavlja tuženiku. U slučaju predviđenom stavkom 6. prethodnog članka, dostava se vrši odmah po otklanjanju nedostatka ili čim Opći sud dopusti tužbu, imajući u vidu formalne pretpostavke iz prethodnog članka.

Članak 46.

1. Tuženik podnosi odgovor na tužbu u roku od dva mjeseca od dostave tužbe. Taj podnesak sadrži:

- (a) ime i adresu tuženika;
- (b) činjenične i pravne argumente;
- (c) zahtjev tuženika;
- (d) dokazne prijedloge.

Na odgovor na tužbu primjenjuje se članak 44. stavci 2. do 5.

2. U sporovima između Unije i njenih djelatnika uz odgovor na tužbu mora biti priložena pritužba u smislu članka 90. stavka 2. Pravilnika o osoblju i odluka o odbijanju s naznakama datuma podnošenja pritužbe i datuma dostave odluke o odbijanju.

3. Na temelju uredno obrazloženog zahtjeva tuženika, predsjednik iznimno može produljiti rok predviđen stavkom 1.

Članak 47.

1. Tužba i odgovor na tužbu mogu se dopuniti replikom tužitelja i odgovorom tuženika na repliku, osim ako Opći sud, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, ne odluči da je dodatna razmjena podnesaka nepotrebna jer je sadržaj spisa dovoljan da stranke u usmenom dijelu postupka na temelju njega razviju svoje razloge i argumente. Međutim, Opći sud može ovlastiti stranke da dopune spis ako tužitelj u roku od dva tjedna od dostave navedene odluke podnese obrazloženi zahtjev u tom smislu.

2. Predsjednik određuje rok u kojem je navedene postupovne akte potrebno podnijeti.

Članak 48.

1. Stranke mogu stavljati dokazne prijedloge u prilog svojim argumentima i u replici i u odgovoru na repliku. Stranke moraju obrazložiti kašnjenje u stavljanju takvih dokaznih prijedloga.
2. Tijekom postupka je zabranjeno iznositi nove razloge, osim ako se ne temelje na pravnim ili činjeničnim pitanjima za koja se saznalo tijekom postupka.

Ako tijekom postupka stranka iznese novi razlog u smislu prethodnog podstavka, predsjednik može, nakon isteka redovnih postupovnih rokova, na temelju izvještaja suca izvjestitelja te nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti drugoj stranci rok za odgovor na taj razlog.

Odluka o dopuštenosti razloga donosi se odlukom kojom se završava postupak.

Članak 49.

U svim stadijima postupka Opći sud, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, može odlučivati o svim mjerama upravljanja postupkom ili izvođenja dokaza iz članaka 64. i 65., ili odrediti da se koji od izvedenih dokaza ponovi ili dopuni.

Članak 50.

1. Predsjednik, nakon što sasluša stranke i nezavisnog odvjetnika, može u svakom trenutku odrediti, zbog njihove povezanosti, spajanje dvaju ili više predmeta koji imaju isti predmet postupka, u svrhu pisanog ili usmenog dijela postupka ili u svrhu donošenja presude kojom se završava postupak. Predmete kasnije može ponovno razdvojiti. Predsjednik tu odluku može prepustiti Općem sudu.
2. Agenti, savjetnici i odvjetnici svih stranaka u spojenim predmetima, uključujući i intervenijenta, mogu u tajništvu izvršiti uvid u postupovne akte dostavljene strankama u ostalim spojenim predmetima. Međutim, na zahtjev jedne od stranaka predsjednik može, ne dovodeći u pitanje članak 67. stavak 3., isključiti iz uvida tajne ili povjerljive dokumente.

Članak 51.

1. U slučajevima određenim člankom 14. stavkom 1. vijeće koje odlučuje o predmetu ili predsjednik Općeg suda mogu u svim stadijima postupka, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, predložiti punom sastavu Općeg suda da se predmet uputi punom sastavu Općeg suda, velikom vijeću ili vijeću sastavljenom od drugog broja sudaca. Odluku o upućivanju predmeta vijeću sastavljenom od većeg broja sudaca donosi puni sastav Općeg suda nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika.

U predmetima u kojima to zahtijeva država članica ili institucija Unije koja je ujedno i stranka u postupku mora suditi vijeće od najmanje pet sudaca.

2. Odluku o dodjeli predmeta sucu pojedincu u slučajevima određenim člankom 14. stavkom 2. jednoglasno, nakon što sasluša stranke, donosi vijeće od tri suca koje odlučuje o predmetu.

Kad se država članica ili institucija Unije koja je ujedno i stranka u postupku protivi dodjeli predmeta sucu pojedincu, o predmetu će i dalje odlučivati vijeće kojega je član sudac izvjestitelj ili će se uputiti tome vijeću.

Članak 52.

1. Ne dovodeći u pitanje članak 49., predsjednik određuje dan kada će sudac izvjestitelj Općem sudu podnijeti prethodni izvještaj:

(a) nakon podnošenja odgovora na repliku;

(b) nakon isteka roka određenog u skladu s člankom 47. stavkom 2., ako nije podnesena replika ili odgovor na repliku;

(c) kad je stranka o kojoj je riječ odustala od svog prava na podnošenje replike ili odgovora na repliku;

(d) kad Opći sud odluči da, u skladu s člankom 47. stavkom 1., nema potrebe dopunjavati tužbu i odgovor na tužbu replikom i odgovorom na repliku;

(e) kad Opći sud odluči da o predmetu, u skladu s člankom 76.a stavkom 1., treba odlučivati u ubrzanom postupku.

2. Prethodni izvještaj sadrži prijedloge o tome treba li poduzeti mjere upravljanja postupkom ili izvođenja dokazâ i treba li predmet uputiti punom sastavu Općeg suda, velikom vijeću ili vijeću sastavljenom od drugog broja sudaca.

Opći sud, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučuje o prijedlozima suca izvjestitelja.

Članak 53.

Ako Opći sud odluči otvoriti usmeni dio postupka bez prethodnog provođenja mjera upravljanja postupkom i izvođenja dokazâ, predsjednik određuje dan otvaranja usmenog dijela postupka.

Članak 54.

Ne dovodeći u pitanje mjere upravljanja postupkom ili izvođenja dokazâ koje mogu biti provedene tijekom usmenog dijela postupka, kad su tijekom pisanog dijela postupka započete i provedene mjere upravljanja postupkom ili izvođenja dokazâ, predsjednik određuje dan otvaranja usmenog dijela postupka.

Poglavlje 2.

USMENI DIO POSTUPKA

Članak 55.

1. Opći sud rješava predmete prema redoslijedu po kojem je u predmetu završeno izvođenje dokaza. Kad izvođenje dokaza u više predmeta završi istovremeno, redoslijed rješavanja određuje se prema upisu tužbe u upisnik.

2. Predsjednik može u posebnim okolnostima odlučiti da se određenom predmetu da prednost pri odlučivanju.

Predsjednik može u posebnim okolnostima, nakon što se saslušaju stranke i nezavisni odvjetnik, bilo po službenoj dužnosti bilo na zahtjev jedne od stranaka, odgoditi odlučivanje u nekom predmetu za neki kasniji dan.

Predsjednik može odobriti odgodu postupanja po predmetu ako to zajednički zahtijevaju stranke u postupku.

Članak 56.

Raspravu otvara i njome upravlja predsjednik, koji također brine o održavanju reda na raspravi.

Članak 57.

Odluka o isključenju javnosti podrazumijeva i zabranu objavljivanja sadržaja rasprave.

Članak 58.

Predsjednik tijekom rasprave može postavljati pitanja agentima, savjetnicima ili odvjetnicima stranaka.

Istu ovlast ima svaki sudac i nezavisni odvjetnik.

Članak 59.

Stranke mogu usmeno izlagati samo putem agenata, savjetnika ili odvjetnika.

Članak 60.

Kad u pojedinom predmetu nije određen nezavisni odvjetnik, predsjednik na kraju rasprave proglašava zatvaranje usmenog dijela postupka.

Članak 61.

1. Kad nezavisni odvjetnik iznosi mišljenje pisanim putem, predaje ga tajništvu koje ga prosljeđuje strankama.

2. Predsjednik proglašava zatvaranje usmenog dijela postupka nakon usmenog iznošenja ili pisanog podnošenja mišljenja nezavisnog odvjetnika tajništvu.

Članak 62.

Opći sud, nakon što se sasluša nezavisni odvjetnik, može odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka.

Članak 63.

1. Tajnik sastavlja zapisnik sa svake rasprave. Zapisnik potpisuju predsjednik i tajnik. Zapisnik je javna isprava.

2. Stranke mogu u tajništvu izvršiti uvid u zapisnike i o svom trošku dobiti preslike istih.

Poglavlje 3.

MJERE UPRAVLJANJA POSTUPKOM I IZVOĐENJA DOKAZÂ

Odjeljak 1. – Mjere upravljanja postupkom

Članak 64.

1. Mjere upravljanja postupkom imaju za cilj osigurati pripremu predmeta za raspravu, odvijanje postupka i rješavanje sporova u najboljim mogućim uvjetima. O njima odlučuje Opći sud nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika.

2. Mjere upravljanja postupkom posebno imaju za cilj:

(a) osigurati dobro odvijanje pisanog i usmenog dijela postupka i olakšati izvođenje dokazâ;

(b) odrediti pitanja u pogledu kojih stranke moraju dopuniti svoju argumentaciju ili koja zahtijevaju izvođenje dokazâ;

(c) pobliže odrediti sadržaj zahtjeva, razloga i argumenata stranaka te razjasniti pitanja koja su među strankama sporna;

(d) olakšati mirno rješavanje sporova.

3. Mjere upravljanja postupkom mogu se sastojati od:

(a) postavljanja pitanja strankama;

(b) pozivanja stranaka na pisano ili usmeno očitovanje o određenim pitanjima spora;

(c) traženja informacija ili pojašnjenja od stranaka ili od trećih osoba;

(d) zahtjeva za podnošenje dokumenata ili svih dokaznih elemenata koji se tiču predmeta;

(e) pozivanja na sastanke agenata stranaka ili stranaka osobno.

4. Svaka stranka može u svim stadijima postupka predložiti određivanje ili izmjenu mjera upravljanja postupkom. U tom će se slučaju prije određivanja te mjere saslušati druge stranke.

Kad okolnosti slučaja to zahtijevaju, Opći sud obavještava stranke predviđenim mjerama te im daje priliku da usmeno ili pisano iznesu svoja očitovanja.

5. Ako Opći sud u punom sastavu ili u velikom vijeću odluči odrediti mjere upravljanja postupkom i ako sâm ne pristupi njihovom provođenju, na to ovlašćuje vijeće kojemu je predmet bio izvorno dodijeljen ili suca izvjestitelja.

Ako sudsko vijeće odluči odrediti mjere upravljanja postupkom i ako sâmo ne pristupi njihovu provođenju, na to ovlašćuje suca izvjestitelja.

Nezavisni odvjetnik sudjeluje u mjerama upravljanja postupkom.

Odjeljak 2. – Mjere izvođenja dokazâ

Članak 65.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 24. i 25. Statuta, mjere izvođenja dokazâ mogu biti:

- (a) osobna nazočnost stranaka;
- (b) zahtjev za podacima i podnošenje dokumenata;
- (c) saslušanje svjedoka;
- (d) vještačenje;
- (e) očevid.

Članak 66.

1. Opći sud, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, određuje prikladne mjere rješenjem u kojem naznačuje činjenice koje treba dokazati. Prije određivanja mjera izvođenja dokazâ iz članka 65. točaka (c), (d) i (e) saslušavaju se stranke.

Rješenje se dostavlja strankama.

2. Mogu se podnositi dokazi o protivnom i dopunjavati postojeći dokazni prijedlozi.

Članak 67.

1. Ako Opći sud u punom sastavu ili u velikom vijeću odluči odrediti izvođenje dokazâ i ako sâmo ne pristupi njihovu izvođenju, na to ovlašćuje vijeće kojemu je predmet bio prvotno dodijeljen ili suca izvjestitelja.

Ako vijeće odluči odrediti izvođenje dokazâ i ako sâmo ne pristupi njihovu izvođenju, na to ovlašćuje suca izvjestitelja.

Nezavisni odvjetnik sudjeluje u mjerama izvođenja dokazâ.

2. Stranke mogu prisustvovati mjerama izvođenja dokazâ.

3. Uz iznimku predviđenu člankom 116. stavcima 2. i 6., Opći sud uzima u obzir samo dokumente i dokazne elemente koji su bili učinjeni dostupnima odvjetnicima i agentima stranaka te o kojima su se mogli očitovati.

Ako Opći sud treba provjeriti povjerljivost, u pogledu jedne ili više stranaka, dokumenta može biti relevantan za odlučivanje o sporu, taj se dokument ne priopćava strankama za vrijeme provjere.

Kad je Općem sudu, u okviru postupka koji se tiče zakonitosti odluke institucije o odbijanju pristupa dokumentu, podnesen dokument pristup kojemu je bio odbijen, taj se dokument ne priopćuje drugim strankama.

Odjeljak 3. – Pozivanje i saslušanje svjedoka i vještaka

Članak 68.

1. Opći sud određuje provjeru određenih činjenica saslušanjem svjedoka, bilo po službenoj dužnosti bilo na zahtjev stranaka, nakon što sasluša stranke i nezavisnog odvjetnika. U rješenju se navode činjenice koje je potrebno utvrditi.

Svjedoke poziva Opći sud, bilo po službenoj dužnosti, bilo na zahtjev stranaka ili nezavisnog odvjetnika.

U zahtjevu stranke za saslušanje svjedoka precizno se navode činjenice o kojima svjedoka treba saslušati i razloge zbog kojih ga treba saslušati.

2. Svjedoci čije je saslušanje potrebno pozivaju se rješenjem koje sadrži:

(a) prezime, imena, svojstvo i adresu svjedoka;

(b) naznaku činjenica o kojima će se svjedoka saslušati;

(c) po potrebi, napomene o načinu na koji Opći sud obračunava naknadu troškova svjedoka te o kaznama koje se primjenjuju na svjedoke koji se ne odazovu pozivu.

Rješenje se dostavlja strankama i svjedocima.

3. Opći sud može uvjetovati pozivanje svjedoka čije saslušanje zahtijevaju stranke polaganjem na račun Općeg suda predujma dostatnog za pokriće troškova svjedoka; Opći sud određuje iznos tog predujma.

Iz blagajne Općeg suda predujmljuju se troškovi potrebni za saslušanje svjedoka pozvanih po službenoj dužnosti.

4. Nakon provjere identiteta svjedoka, predsjednik ih obavještava da moraju potvrditi istinitost svojih iskaza u skladu sa stavkom 5. i s člankom 71.

Svjedoke sasluša Opći sud, uz pozivanje stranaka. Nakon davanja iskaza predsjednik može, na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti, postavljati pitanja svjedocima.

Istu ovlast ima svaki sudac i nezavisni odvjetnik.

Pod nadzorom predsjednika, pitanja svjedocima mogu postavljati zastupnici stranaka.

5. Uz iznimke predviđene odredbama članka 71., nakon davanja iskaza svjedok polaže sljedeću prisegu:

„Prisežem da sam govorio istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.“

Opći sud može, nakon što sasluša stranke, osloboditi svjedoka polaganja prisege.

6. Tajnik sastavlja zapisnik koji sadrži iskaz svjedoka.

Zapisnik potpisuju predsjednik ili sudac izvjestitelj zadužen za saslušanje te tajnik. Prije potpisivanja zapisnika svjedoku se mora omogućiti da provjeri sadržaj zapisnika i da ga potpiše.

Zapisnik je javna isprava.

Članak 69.

1. Uredno pozvani svjedoci dužni su se odazvati pozivu i prisustvovati raspravi.

2. Ako se uredno pozvani svjedok ne pojavi pred Općim sudom, Opći sud ga može kazniti novčanom kaznom u najvišem iznosu od 5.000 eura i odrediti novi poziv svjedoku o njegovu trošku.

Istom kaznom može se kazniti svjedok koji, bez opravdanog razloga, odbije svjedočiti, položiti prisegu ili po potrebi dati svečanu izjavu istovjetnu prisezi.

3. Svjedoku koji Općem sudu podnese opravdanu ispriku može se opozvati izrečena mu novčana kazna. Na zahtjev svjedoka novčana kazna može biti smanjena ako se utvrdi da je nerazmjerna njegovim prihodima.

4. Ovrha kazne ili mjere određene na temelju ovog članka provode se u skladu s odredbama članaka 280. i 299. UFEU-a i 164. Ugovora o EZAE-u.

Članak 70.

1. Opći sud može odrediti vještačenje. Rješenjem kojim se imenuje vještak utvrđuje se njegova zadaća i određuje rok za podnošenje njegovog izvještaja.

2. Vještaku se dostavljaju primjerci rješenja kao i svi dokazni elementi potrebni za obavljanje njegove zadaće. Vještak postupi pod nadzorom suca izvjestitelja koji može prisustvovati vještačenju i kojeg vještak obavještava o napretku u obavljanju zadaće koja mu je povjerena.

Opći sud može tražiti od stranaka ili od jedne od stranaka polaganje predujma dostatnog za pokriće troškova vještačenja.

3. Na zahtjev vještaka Opći sud može odrediti saslušanje svjedoka koji daju iskaz sukladno odredbama iz članka 68.

4. Vještak iznosi svoje mišljenje samo o pitanjima koja su mu izričito upućena.

5. Nakon podnošenja izvještaja Opći sud može odrediti saslušanje vještaka, uz pozivanje stranaka.

Pod nadzorom predsjednika pitanja vještaku mogu postavljati zastupnici stranaka.

6. Uz iznimku odredaba članka 71., nakon podnošenja izvještaja vještak pred Općim sudom polaže sljedeću prisegu:

„Prisežem da sam svoju zadaću izvršio savjesno i nepristrano.“

Opći sud može, nakon što sasluša stranke, vještaka osloboditi polaganja prisege.

Članak 71.

1. Predsjednik upozorava osobe koje u svojstvu svjedoka ili vještaka trebaju položiti prisegu pred Općim sudom da govore istinu ili da svoju zadaću izvrše savjesno i nepristrano, a po potrebi upozorava na kaznenopravne posljedice predviđene nacionalnim pravom za slučaj povrede te obveze.

2. Svjedoci i vještaci polažu prisegu u skladu s člankom 68. stavkom 5. podstavkom 1., odnosno člankom 70. stavkom 6. podstavkom 1., ili u obliku predviđenim njihovim nacionalnim pravom.

3. Ako nacionalno pravo za svjedoka ili vještaka u tijeku sudskog postupka predviđa mogućnost davanja izjave istovjetne prisezi pored ili umjesto prisege, svjedoci i vještaci mogu dati takvu izjavu pod uvjetima i u obliku propisanim njihovim nacionalnim pravom.

Ako nacionalno pravo ne predviđa niti polaganje prisege niti davanje takve izjave, postupak se odvija prema stavku 1.

Članak 72.

Opći sud, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, može odlučiti nadležnom tijelu države članice, navedenom u Prilogu III. Dodatku Poslovnika Suda, čiji su sudovi nadležni za kazneni progon, prijaviti davanje lažnog iskaza svjedoka ili vještaka pred Općim sudom pod prisegom, uzimajući u obzir odredbe članka 71.

2. Tajnik dostavlja odluku Općeg suda strankama. U odluci se navode činjenice i okolnosti na kojima se temelji prijava.

Članak 73.

1. Ako jedna od stranaka zatraži izuzeće svjedoka ili vještaka zbog nesposobnosti ili neprikladnosti ili nekog drugog razloga, ili ako svjedok ili vještak odbije dati iskaz ili položiti prisegu, ili dati istovjetnu svečanu izjavu, o tome odlučuje Opći sud.

2. Izuzeće svjedoka ili vještaka potrebno je zatražiti u roku od dva tjedna od dostave rješenja kojim se poziva svjedok ili imenuje vještak, aktom u kojem se navode razlozi za izuzeće i dokazni prijedlozi.

Članak 74.

1. Svjedoci i vještaci imaju pravo na naknadu troškova puta i boravka. Predugjam tih troškova može im se isplatiti iz blagajne Općeg suda.
2. Svjedoci imaju pravo na naknadu izgubljene zarade, a vještaci na nagradu za svoj rad. Ti iznosi isplaćuju se svjedocima i vještacima iz blagajne Općeg suda nakon izvršenja njihovih dužnosti odnosno zadatka.

Članak 75.

1. Opći sud može, na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti, uputiti molbe za pravnu pomoć radi saslušanja svjedokâ ili vještakâ.
2. Molba za pravnu pomoć upućuje se rješenjem; to rješenje sadrži prezime, imena, svojstvo i adresu svjedokâ ili vještakâ, naznaku činjenica o kojima će se saslušati svjedoci ili vještaci, naznaku stranaka, njihovih agenata, odvjetnika ili savjetnika, kao i njihovu adresu te sažeti prikaz predmeta spora.

Rješenje strankama dostavlja tajnik.

3. Tajnik rješenje upućuje nadležnom tijelu države članice, navedenom u Prilogu I. Dodatku Poslovnika Suda, na čijem području treba provesti saslušanje svjedokâ ili vještakâ. Rješenju se po potrebi prilaže prijevod na službeni jezik ili službene jezike države članice kojoj je upućen.

Tijelo naveden u podstavku 1. ovog stavka prosljeđuje rješenje pravosudnom tijelu nadležnom prema nacionalnom pravu.

Nadležno sudsko tijelo postupa po molbi za pravnu pomoć u skladu s odredbama svog nacionalnog prava. Po okončanju postupanja nadležno pravosudno tijelo prosljeđuje tijelu određenom podstavkom 1. ovog stavka rješenje o molbi za besplatnu pravnu pomoć, dokumente vezane uz postupanje po molbi i popis troškova. Ti se dokumenti šalju tajniku.

Tajnik osigurava prijevod dokumenata na jezik postupka.

4. Opći sud snosi troškove molbe za pravnu pomoć, uz mogućnost da ih, ovisno o slučaju, naplati od stranaka.

Članak 76.

1. Tajnik sastavlja zapisnik sa svake rasprave. Zapisnik potpisuju predsjednik i tajnik. Zapisnik je javna isprava.
2. Stranke u tajništvu mogu izvršiti uvid u sve zapisnike i izvještaje vještaka i o svom trošku dobiti njihove preslike.

Poglavlje 3.a **UBRZANI POSTUPAK**

Članak 76.a

1. Opći sud može, s obzirom na osobitu hitnost i okolnosti predmeta, na zahtjev tužitelja ili tuženika, nakon što se saslušaju druge stranke i nezavisni odvjetnik, odrediti da se o predmetu odlučuje u ubrzanom postupku.

Zahtjev za odlučivanje o predmetu u ubrzanom postupku podnosi se zasebnim aktom prilikom podnošenja tužbe ili odgovora na tužbu. U zahtjevu može biti naznačeno da se određeni razlozi, argumenti ili dijelovi tužbe odnosno odgovora na tužbu iznose samo za slučaj da se u predmetu neće odlučivati u ubrzanom postupku, posebno prilaganjem zahtjevu skraćene verzije tužbe kao i popisa priloga koji se trebaju uzeti u obzir samo u slučaju da će se o predmetu odlučivati u ubrzanom postupku.

Odstupajući od članka 55. stavka 1., predmeti za koje je Opći sud odredio da se o njima odlučuje u ubrzanom postupku imaju prednost pri odlučivanju.

2. Odstupajući od članka 46. stavka 1., kad je tužitelj podnio zahtjev za odlučivanje o predmetu u ubrzanom postupku u skladu sa stavkom 1., rok za podnošenje odgovora na tužbu je mjesec dana. Ako Opći sud odluči ne odobriti navedeni zahtjev, tuženiku se za podnošenje, ili po potrebi za dopunu, odgovora na tužbu određuje dodatni rok od mjesec dana. Rokovi predviđeni ovim podstavkom mogu se produljiti na temelju članka 46. stavka 3.

U okviru ubrzanog postupka, podnesci predviđeni člankom 47. stavkom 1. i člankom 116. stavicama 4. i 5., mogu se podnositi samo ako Opći sud to odobri u okviru mjera upravljanja postupkom donesenim u skladu s člankom 64.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 48., stranke mogu dopuniti svoje argumente ili stavljati dokazne prijedloge tijekom usmenog dijela postupka. Zakašnjelo podnošenje dokaznih prijedloga stranke moraju obrazložiti.

4. Odlukom Općeg suda o odlučivanju u ubrzanom postupku mogu se odrediti uvjeti u pogledu opsežnosti i podnošenja podnesaka stranaka, daljnjeg odvijanja postupka te razloga i argumenata o kojima će Opći sud trebati odlučiti.

Ako jedna od stranaka ne ispuní neki od tih uvjeta, odluka o odlučivanju u ubrzanom postupku može se opozvati. Postupak se tada nastavlja kao redovni postupak.

Poglavlje 4.

PREKID POSTUPKA I OGLAŠAVANJE OPĆEG SUDA NENADLEŽNIM

Članak 77.

Ne dovodeći u pitanje članak 123. stavak 4., 128. i 129. stavak 4., postupak se može prekinuti:

(a) u slučajevima predviđenim člankom 54. stavkom 3. Statuta;

(b) kad je Sudu podnesena žalba protiv odluke Općeg suda kojom se djelomično odlučuje o meritumu, konačno odlučuje o prethodnom postupovnom pitanju vezanom uz prigovor nenadležnosti ili nedopuštenosti ili kojom se odbija intervencija;

(c) na zajednički zahtjev stranaka;

(d) u ostalim posebnim slučajevima, kad je to potrebno radi dobrog sudovanja.

Članak 78.

Odluku o prekidu postupka donosi predsjednik rješenjem, nakon što se saslušaju stranke i nezavisni odvjetnik; predsjednik može odluku prepustiti Općem sudu. Odluka o nastavku postupka donosi se na isti način. Rješenja iz ovog članka dostavljaju se strankama.

Članak 79.

1. Prekid postupka nastupa na dan naznačen u rješenju o prekidu ili, u nedostatku takve naznake, na dan donošenja takvog rješenja.

Za vrijeme prekida rokovi ne teku, osim roka za intervenciju predviđenog člankom 115. stavkom 1.

2. Kad rješenje o prekidu ne predviđa trajanje prekida, prekid prestaje na dan naznačen u rješenju o nastavku postupka ili, u nedostatku takve naznake, na dan donošenja takvog rješenja.

Počevši od dana nastavka prekinutog postupka, postupovni rokovi počinju teći iznova.

Članak 80.

Odluke o oglašavanju nenadležnim predviđene člankom 54. stavkom 3. Statuta Opći sud donosi rješenjem koje se dostavlja strankama.

Poglavlje 5. **PRESUDE**

Članak 81.

Presuda sadrži:

- naznaku da ju je donio Opći sud,
- dan objave,
- imena predsjednika i sudaca koji su sudjelovali u donošenju presude,
- ime nezavisnog odvjetnika, ako je bio određen,
- ime tajnika,
- naznaku stranaka,
- imena agenata, savjetnika ili odvjetnika stranaka,
- zahtjeve stranaka,

- zabilješku da je nezavisni odvjetnik iznio mišljenje, kad je to primjenjivo,
- sažeti prikaz činjeničnog stanja,
- obrazloženje,
- izreku presude, uključujući odluku o troškovima.

Članak 82.

1. Objava presude je javna; stranke se poziva na objavu.
2. Na izvornik presude, koji potpisuju predsjednik, suci koji su sudjelovali u vijećanju i tajnik, stavlja se žig te se isti pohranjuje u tajništvu; ovjerene preslike presude dostavljaju se svakoj stranci.
3. Tajnik na izvorniku presude naznačuje dan njene objave.

Članak 83.

Presuda ima obvezujući učinak od dana njene objave, uz iznimke propisane člankom 60. Statuta.

Članak 84.

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe koje se tiču tumačenja presuda, pogreške u pisanju ili računanju te očite nepravilnosti Opći sud može ispraviti po službenoj dužnosti ili na zahtjev jedne od stranaka, pod uvjetom da je takav zahtjev podnesen u roku od dva tjedna od objave presude.
2. Stranke, koje obavještava tajnik, mogu podnijeti pisana očitovanja u roku koji odredi predsjednik.
3. Opći sud odlučuje na zatvorenoj sjednici.
4. Izvornik rješenja o ispravku prilaže se izvorniku ispravljene presude. Zabilješka o tom rješenju stavlja se na margini izvornika ispravljene presude.

Članak 85.

Ako je Opći sud propustio odlučiti o troškovima, stranka može u roku od mjesec dana od dostave presude zahtijevati od Općeg suda dopunu presude.

Zahtjev se dostavlja drugoj stranci kojoj predsjednik određuje rok za podnošenje pisanih očitovanja.

Po primitku tih očitovanja Opći sud, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučuje o dopuštenosti i u isto vrijeme o osnovanosti zahtjeva.

Članak 86.

Objavu sudske prakse Općeg suda osigurava tajnik.

Poglavlje 6. **TROŠKOVI**

Članak 87.

1. Odluka o troškovima donosi se u presudi ili rješenju kojim se završava postupak.
2. Stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.

Ako više stranaka ne uspije u postupku, Opći sud odlučuje o podjeli troškova.

3. Ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima ili ako se to čini opravdanim u danim okolnostima, Opći sud može podijeliti troškove ili odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove.

Opći sud može naložiti jednoj stranci, čak i ako je ta uspjela u postupku, da nadoknadi drugoj stranci troškove koje joj je prouzročila, ako ih Opći sud smatra nepotrebnima ili nastalim zloupotrebom prava.

4. Države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove.

Države stranke Sporazuma o EGP-u, koje nisu države članice, kao i Nadzorno tijelo EFTA-e, također snose vlastite troškove ako su intervenirali u postupak.

Opći sud može odrediti da intervenijent koji nije jedan od nabrojanih u prethodnom podstavku snosi vlastite troškove.

5. Stranka koja povuče tužbu ili zahtjev dužna je snositi troškove ako je to zatražila druga stranka u svojim očitovanjima na povlačenje. Međutim, na zahtjev stranke koja je povukla tužbu ili zahtjev, troškove snosi druga stranka, ako se to čini opravdanim s obzirom na njeno ponašanje.

Kad su se stranke sporazumjele o troškovima, odluka o troškovima donosi se u skladu s takvim sporazumom.

Ako ni jedna stranka nije tražila naknadu troškova, svaka stranka snosi vlastite troškove.

6. U slučaju obustave postupka Opći sud o troškovima odlučuje po slobodnoj ocjeni.

Članak 88.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 87. stavka 3. drugog podstavka, u sporovima između Unije i njenih djelatnika, institucije snose svoje troškove.

Članak 89.

Troškove koje je jedna stranka imala u svrhu ovrhe nadoknađuje joj druga stranka prema tarifi koja je na snazi u državi u kojoj je ovrha provedena.

Članak 90.

Postupak pred Općim sudom se ne naplaćuje, osim u sljedećim situacijama:

(a) ako stranka Općem sudu prouzroči troškove koje se moglo izbjeći, Opći sud može naložiti stranci koja ih je izazvala njihovu naknadu;

(b) troškove umnožavanja i prijevoda nastale na zahtjev jedne od stranaka, koje tajnik smatra pretjeranim, nadoknađuje ta stranka prema tarifi iz članka 24. stavka 5.

Članak 91.

Ne dovodeći u pitanje odredbe prethodnog članka, troškovi čiju je naknadu moguće tražiti su:

(a) iznosi koji se duguju svjedocima ili vještacima na temelju članka 74.;

(b) nužni troškovi stranaka nastali u svrhu postupka, posebice putni troškovi i troškovi boravka i naknade agentu, savjetniku ili odvjetniku.

Članak 92.

1. O sporu o troškovima čiju je naknadu moguće tražiti Opći sud, na zahtjev zainteresirane stranke, a nakon što sasluša očitovanja druge stranke, odlučuje rješenjem protiv kojeg nije dopušten pravni lijek.

2. Stranke mogu, u svrhu ovrhe, tražiti otpravak rješenja.

Članak 93.

1. Blagajna Općeg suda i njeni dužnici plaćanje vrše u eurima.

2. Kad su troškovi koje treba nadoknaditi nastali u valuti koja nije euro, ili kad su radnje koje su uzrokovale troškove poduzete u državi u kojoj euro nije službena valuta, konverzija se obavlja prema referentnom tečaju Europske središnje banke na dan plaćanja.

Poglavlje 7.

BESPLATNA PRAVNA POMOĆ

Članak 94.

1. Kako bi se osigurao učinkovit pristup pravosuđu dodjeljuje se besplatna pravna pomoć za postupke pred Općim sudom prema sljedećim pravilima.

Besplatna pravna pomoć obuhvaća, u potpunosti ili djelomično, troškove vezane uz pomoć i zastupanje pred Općim sudom. Ti troškovi podmiruju se iz blagajne Općeg suda.

2. Svaka fizička osoba koja zbog svog imovinskog stanja nije u mogućnosti, u potpunosti ili djelomično, snositi troškove predviđene stavkom 1. ima pravo na besplatnu pravnu pomoć. Imovinsko stanje ocjenjuje se na temelju objektivnih čimbenika poput prihoda, imovine i obiteljskih prilika.

3. Zahtjev za besplatnu pravnu pomoć odbija se ako se pravno sredstvo u vezi kojeg je pravna pomoć zatražena čini očito nedopuštenim ili očito neosnovanim.

Članak 95.

1. Besplatna pravna pomoć može se zatražiti prije ili nakon podnošenja pravnog sredstva.

Zahtjev se ne mora podnijeti po odvjetniku.

2. Zahtjevu za besplatnu pravnu pomoć moraju biti priložene sve informacije i potvrde iz kojih je moguće utvrditi imovinsko stanje podnositelja zahtjeva, poput potvrde nadležnog nacionalnog tijela o imovinskom stanju.

Ako je zahtjev podnesen prije podnošenja pravnog sredstva podnositelj mora ukratko izložiti predmet pravnog sredstva koje namjerava podnijeti, činjenično stanje i argumente u prilog osnovanosti pravnog sredstva. Zahtjevu se moraju priložiti relevantne potvrde.

3. Opći sud može, u skladu s člankom 150., propisati da je za podnošenje zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć obvezna upotreba obrasca.

Članak 96.

1. Prije odlučivanja o zahtjevu za besplatnu pravnu pomoć, Opći sud poziva drugu stranku na pisano očitovanje, osim ako već raspoloživi podaci ne pokazuju da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 94. stavka 2. ili da su ispunjeni uvjeti iz članka 94. stavka 3.

2. Odluku o zahtjevu za besplatnu pravnu pomoć rješenjem donosi predsjednik. Predsjednik može odlučivanje prepustiti Općem sudu.

Rješenje kojim se odbija besplatna pravna pomoć mora biti obrazloženo.

3. Rješenjem kojim se odobrava besplatna pravna pomoć određuje se odvjetnik za zastupanje podnositelja zahtjeva.

Ukoliko sam podnositelj zahtjeva nije predložio odvjetnika ili ukoliko njegovu izboru nije moguće udovoljiti, tajnik nadležnom tijelu relevantne države članice iz Priloga II Dodatku Poslovnika Suda upućuje presliku rješenja o odobrenju besplatne pravne pomoći i presliku zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć. Prilikom određivanja odvjetnika za zastupanje podnositelja zahtjeva uzimaju se u obzir prijedlozi spomenutog nacionalnog tijela.

U rješenju o odobrenju besplatne pravne pomoći može se odrediti iznos koji će se isplatiti odvjetniku određenom za zastupanje podnositelja zahtjeva ili se može odrediti najviši iznos troškova i nagrada za rad odvjetnika, koji iznos u načelu nije dopušteno prijeći. U rješenju se može odrediti doprinos podnositelja zahtjeva troškovima iz članka 94. stavka 1. Poslovnika vodeći računa o njegovom imovinskom stanju.

4. Podnošenjem zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć zaustavlja se tijek roka za podnošenje pravnog sredstva do dana dostave rješenja kojim se o tom zahtjevu odlučuje ili, u slučajevima predviđenim stavkom 3. podstavkom 2., do dana dostave rješenja kojim se određuje odvjetnik za zastupanje podnositelja zahtjeva.

5. Ukoliko se tijekom postupka promijene okolnosti na temelju kojih je bila odobrena besplatna pravna pomoć, predsjednik može po službenoj dužnosti ili na zahtjev, nakon što sasluša podnositelja zahtjeva, ukinuti besplatnu pravnu pomoć. Predsjednik može odlučivanje prepustiti Općem sudu.

Rješenje kojim se ukida besplatna pravna pomoć mora biti obrazloženo.

6. Protiv rješenja iz ovog članka nije dopušten pravni lijek.

Članak 97.

1. U slučaju kad je besplatna pravna pomoć odobrena, predsjednik može, na zahtjev odvjetnika podnositelja zahtjeva, odobriti isplatu predujma odvjetniku.

2. Ako je, na temelju odluke kojom se završava postupak, korisnik besplatne pravne pomoći dužan snositi vlastite troškove, predsjednik obrazloženim rješenjem protiv kojeg nije dopušten pravni lijek određuje iznos troškova i nagrada odvjetnika koji se podmiruje iz blagajne Općeg suda. Predsjednik može odlučivanje prepustiti Općem sudu.

3. Ako Opći sud odlukom kojom se završava postupak drugoj stranci naloži snošenje troškova korisnika besplatne pravne pomoći, ta druga stranke dužna je blagajni Općeg suda nadoknaditi iznos koji je predujmljen na ime besplatne pravne pomoći.

U slučaju osporavanja ili u slučaju da stranka ne postupi po tajnikovu zahtjevu za naknadu navedenog iznosa, predsjednik odlučuje obrazloženim rješenjem protiv kojeg nije dopušten pravni lijek. Predsjednik može odlučivanje prepustiti Općem sudu.

4. Ako korisnik besplatne pravne pomoći ne uspije u postupku, Opći sud može, ako to zahtijeva pravičnost, odlukom kojom se završava postupak odrediti da jedna ili više drugih stranaka snose vlastite troškove, ili da se navedeni troškovi u potpunosti ili djelomično podmire iz blagajne Općeg suda na ime besplatne pravne pomoći.

Poglavlje 8.

NAGODBA I POVLAČENJE TUŽBE

Članak 98.

Ako se, prije nego što Opći sud donese odluku, stranke nagode o rješenju spora i ako obavijeste Opći sud da odustaju od svih zahtjeva, predsjednik određuje brisanje predmeta iz upisnika i odlučuje o troškovima u skladu s člankom 87. stavkom 5., uzimajući u obzir prijedloge stranaka u tom pogledu.

Ova odredba ne primjenjuje se na tužbe iz članka 263. i 265. UFEU-a.

Članak 99.

Ako tužitelj pisanim putem priopći Općem sudu da odustaje od postupka, predsjednik određuje brisanje predmeta iz upisnika i donosi odluku o troškovima u skladu s člankom 87. stavkom 5.

Poglavlje 9. **DOSTAVA**

Članak 100.

1. Izvršenje dostave predviđene ovim Poslovníkom na adresu koju je adresat izabrao za dostavu osigurava tajnik, slanjem preslike postupovnog akta koji se ima dostaviti preporučenom pošiljkom uz povratnicu ili osobnom dostavom primjerka tog akta uz potvrdu o primitku.

Preslike izvornika koje se trebaju dostaviti priprema i ovjerava tajnik, osim ako ih ne podnose same stranke u skladu s člankom 43. stavkom 1.

2. Ako je, u skladu s člankom 44. stavkom 2. podstavkom 2., adresat pristao da mu se dostava vrši telefaksom ili kojim drugim tehničkim sredstvom komunikacije, svi postupovni akti, uključujući presude i rješenja Općeg suda, mogu mu se dostaviti upućivanjem primjerka dokumenta na taj način.

Presude i rješenja koja su, u skladu s člankom 55. Statuta, dostavljena državama članicama i institucijama koje nisu bile stranke u postupku, šalju se telefaksom ili kojim drugim tehničkim sredstvom komunikacije.

Ako iz tehničkih razloga ili zbog duljine postupovnih akata takvo upućivanje nije moguće, akt se dostavlja, ako adresat nije izabrao adresu za dostavu, na njegovu adresu na jedan od načina predviđenih stavkom 1. Adresata se o tome obavještava telefaksom ili drugim tehničkim sredstvom komunikacije. U takvom se slučaju smatra da je preporučena pošiljka uručena adresatu deseti dan od predaje preporučene pošiljke poštanskom uredu u mjestu sjedišta Općeg suda, osim ako se na temelju povratnice ne pokaže da je pošiljka primljena na koji drugi dan ili ako adresat ne obavijesti tajnika, u roku od tri tjedna od kad je obaviješten telefaksom ili drugim tehničkim sredstvom komunikacije, da nije primio dokument koji mu je trebao biti dostavljen.

3. Opći sud može odlukom odrediti uvjete pod kojima postupovni akt može biti dostavljen elektroničkim putem. Ta se odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Poglavlje 10. **ROKOVI**

Članak 101.

1. Postupovni rokovi predviđeni Ugovorima, Statutom i ovim Poslovníkom računaju se na sljedeći način:

(a) ako rok izražen u danima, tjednima, mjesecima ili godinama počinje teći od trenutka kad je neki događaj nastupio ili je poduzeta neka radnja, dan kad je nastupio takav događaj ili je poduzeta takva radnja ne računa se u rok;

(b) rok izražen u tjednima, mjesecima ili godinama završava istekom dana koji, u zadnjem tjednu, zadnjem mjesecu ili u zadnjoj godini, nosi jednak naziv ili jednak broj kao i dan kad je nastupio događaj ili je poduzeta radnja od koje se računa početak roka. Ako se, kod roka izraženog u mjesecima ili u godinama, dan kada bi rok trebao isteći ne pojavljuje u zadnjem mjesecu, rok završava istekom posljednjeg dana tog mjeseca;

(c) kad je rok izražen u mjesecima i danima, prvo se računa cijeli mjesec, a potom dani;

(d) rokovi uključuju službene blagdane, nedjelje i subote;

(e) rokovi ne prestaju teći za vrijeme sudskih praznika.

2. Ako kraj roka pada u subotu, nedjelju ili na službeni blagdan, rok se produljuje do isteka prvog sljedećeg radnog dana.

Popis službenih blagdana koje je odredio Sud i koji je objavljen u *Službenom listu Europske unije* primjenjuje se i na Opći sud.

Članak 102.

1. Kada rok za podnošenje tužbe protiv akta neke od institucija počinje teći od trenutka objave tog akta, rok se računa, u smislu članka 101. stavka 1. točke (a), od isteka četrnaestog dana nakon dana objave akta u *Službenom listu Europske unije*.

2. Postupovni se rokovi produljuju zbog udaljenosti za deset dana.

Članak 103.

1. Rokovi koji se određuju na temelju ovog Poslovnika može produljiti onaj tko ih je odredio.

2. Predsjednik može na tajnika prenijeti ovlast određivanja ili produljenja nekih rokova, koju ima na temelju ovog Poslovnika.

GLAVA III. POSEBNI POSTUPCI

Poglavlje 1.

ODGODA I DRUGE PRIVREMENE MJERE U POSTUPCIMA PRIVREMENE PRAVNE ZAŠTITE

Članak 104.

1. Zahtjev za odgodu primjene akta neke institucije u skladu s člankom 278. UFEU-a i člankom 157. Ugovora o EZAE-u dopušten je samo ako je podnositelj zahtjeva pobijao taj akt u nekom od postupaka pred Općim sudom.

Zahtjev za neku drugu privremenu mjeru u skladu s člankom 279. UFEU-a dopušten je samo ako ga je podnijela stranka u postupku pred Općim sudom i ako se odnosi na taj postupak.

2. Zahtjevi iz prethodnih stavaka pojašnjavaju predmet spora, okolnosti zbog kojih postoji hitnost, kao i činjenične i pravne razloge koji na prvi pogled opravdavaju određivanje privremene mjere koja se zahtijeva.

3. Zahtjev se podnosi zasebnim aktom i u skladu s člancima 43. i 44.

Članak 105.

1. Zahtjev se dostavlja drugoj stranci, kojoj predsjednik Općeg suda određuje kratak rok za podnošenje pisanih ili usmenih očitovanja.

2. Predsjednik Općeg suda ocjenjuje treba li izvesti dokaze.

Predsjednik može prihvatiti zahtjev čak i prije nego što je druga strana podnijela svoje očitovanje. Takvu se odluku naknadno može izmijeniti ili ukinuti i po službenoj dužnosti.

Članak 106.

U slučaju odsutnosti ili spriječenosti predsjednika Općeg suda, zamjenjuje ga u svojstvu suca u postupku privremene pravne zaštite drugi sudac koji je u tu svrhu određen odlukom Općeg suda u skladu s člankom 10.

Članak 107.

1. O zahtjevu se odlučuje obrazloženim rješenjem. To se rješenje odmah dostavlja strankama.

2. Ovrha rješenja može se uvjetovati time da podnositelj zahtjeva položi jamstvo, čiji se iznos i vrsta određuju ovisno o okolnostima.

3. Rješenjem se može odrediti dan kada se mjera prestaje primjenjivati. U suprotnom, mjera prestaje proizvoditi učinke odmah po objavi presude kojom se završava postupak.

4. Rješenje ima samo privremeni karakter i ne prejudicira odluku Općeg suda o glavnoj stvari.

Članak 108.

Na zahtjev jedne od stranaka odluku je u svakom trenutku moguće izmijeniti ili ukinuti uslijed promijenjenih okolnosti.

Članak 109.

Odbijanje zahtjeva za privremenu mjeru ne sprječava stranku koja ga je postavila da podnese novi zahtjev utemeljen na novim činjenicama.

Članak 110.

Zahtjev kojim se traži odgoda ovrhe odluke Općeg suda ili akta neke druge institucije, podnesen na temelju članka 280. i 299. UFEU-a i 164. Ugovora o EZAE-u, uređen je odredbama ovog poglavlja.

Rješenje kojim se prihvaća takav zahtjev određuje, ovisno o slučaju, dan kada privremena mjera prestaje proizvoditi učinke.

Poglavlje 2.

PRETHODNA POSTUPOVNA PITANJA

Članak 111.

Kad je Opći sud očito nenadležan za odlučivanje o nekoj tužbi ili kad je tužba očito nedopuštena ili očito pravno neosnovana, Opći sud može, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučiti obrazloženim rješenjem bez poduzimanja daljnjih koraka u postupku.

Članak 112.

Odluka o upućivanju tužbe Sudu sukladno članku 54. stavku 2. Statuta, u slučaju očite nenadležnosti, donosi se obrazloženim rješenjem bez poduzimanja daljnjih koraka u postupku.

Članak 113.

Opći sud može po službenoj dužnosti, nakon što sasluša stranke, u svakom trenutku odlučiti o postojanju apsolutne zapreke vođenju postupka ili utvrditi da je tužba postala bespredmetna i da postupak treba obustaviti; odluka se donosi u skladu s člankom 114. stavcima 3. i 4.

Članak 114.

1. Ako stranka zatraži da Opći sud odluči o nedopuštenosti, nenadležnosti ili drugom prethodnom postupovnom pitanju bez ulaženja u raspravljanje o meritumu, ona takav zahtjev podnosi zasebnim aktom.

Taj akt sadrži prikaz činjeničnih i pravnih razloga na kojima se temelji, zahtjev stranke te priložene dokazne elemente na koje se poziva.

2. Odmah po podnošenju akta kojim je podnesen takav zahtjev, predsjednik određuje rok u kojem druga stranka može pisanim putem podnijeti svoj zahtjev i činjenične i pravne argumente.

3. Osim u slučaju drugačije odluke Općeg suda, nastavak postupka o zahtjevu je usmen.

4. Opći sud, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučuje o zahtjevu ili odgađa odlučivanje do odluke o meritumu. Predmet upućuje Sudu, ako je on u nadležnosti Suda.

Ako Opći sud odbije zahtjev ili odluku o istome odgodi do odluke o meritumu, predsjednik određuje nove rokove za nastavak postupka.

Poglavlje 3. **INTERVENCIJA**

Članak 115.

1. Zahtjev za intervenciju podnosi se najkasnije u roku od šest tjedana od objave iz članka 24. stavka 6. ili, u slučaju iz članka 116. stavka 6., prije odluke o otvaranju usmenog dijela postupka iz članka 53.

2. Zahtjev za intervenciju sadrži:

(a) naznaku predmeta;

(b) naznaku glavnih stranaka;

(c) ime i adresu intervenijenta;

(d) izbor adrese intervenijenta za dostavu u mjestu gdje Opći sud ima sjedište;

(e) zahtjev koji intervenijent podupire svojim zahtjevom za intervenciju;

(f) prikaz okolnosti na kojima se temelji pravo intervencije, kad se zahtjev podnosi na temelju članka 40. stavka 2. ili 3. Statuta.

Primjenjuju se odredbe članka 43. i 44.

3. Na zastupanje intervenijenta primjenjuju se odredbe članka 19. Statuta.

Članak 116.

1. Zahtjev za intervenciju dostavlja se strankama.

Prije odlučivanja o zahtjevu za intervenciju predsjednik daje strankama priliku da podnesu svoja pisana ili usmena očitovanja.

Predsjednik o zahtjevu za intervenciju odlučuje rješenjem ili prepušta odluku Općem sudu. Rješenje kojim se odbija zahtjev mora biti obrazloženo.

2. Ako je odobrena intervencija za koju je zahtjev podnesen u roku od šest tjedana predviđenim člankom 115. stavkom 1., intervenijentu se dostavljaju primjerci svih postupovnih akata dostavljenih strankama. Međutim, predsjednik može na zahtjev jedne od stranaka isključiti iz takvog priopćavanja tajne ili povjerljive dokazne elemente.

3. Intervenijent prihvća postupak u stanju u kojem se nalazi u trenutku njegove intervencije.

4. U slučaju predviđenim gore navedenim stavkom 2., predsjednik određuje rok u kojem intervenijent može podnijeti intervencijski podnesak.

Intervencijski podnesak sadrži:

- (a) zahtjev intervenijenta kojim podupire, u potpunosti ili djelomično, zahtjev jedne od stranaka ili se istome protivi;
- (b) razloge i argumente intervenijenta;
- (c) po potrebi dokazne prijedloge.

5. Nakon podnošenja intervencijskog podneska predsjednik, ako je potrebno, određuje rok u kojem stranke mogu odgovoriti na taj podnesak.

6. Ako je zahtjev za intervenciju podnesen nakon isteka roka od šest tjedana predviđenog člankom 115. stavkom 1., intervenijent može, na temelju izvještaja za raspravu koji mu se priopćava, iznijeti svoje očitovanje za vrijeme usmenog dijela postupka.

Poglavlje 4.

PRESUDE OPĆEG SUDA DONESENE NAKON UKIDANJA I VRAĆANJA PREDMETA NA PONOVO SUĐENJE

Članak 117.

Kad Sud ukine presudu ili rješenje Općeg suda i odluči predmet vratiti Općem sudu na ponovno suđenje, postupak pred Općim sudom pokreće se presudom kojom mu se predmet vraća na ponovno suđenje.

Članak 118.

1. Kad Sud ukine presudu ili rješenje vijeća, predsjednik Općeg suda može dodijeliti predmet drugom vijeću sastavljenom od istog broja sudaca.

2. Kad Sud ukine presudu ili rješenje punog sastava ili velikog vijeća Općeg suda, predmet se dodjeljuje sastavu koji je donio odluku o kojoj je riječ.

2.a Kad Sud ukine presudu ili rješenje suca pojedinca, predsjednik Općeg suda dodjeljuje predmet vijeću od tri suca, među kojima nije taj sudac pojedinac.

3. U slučajevima predviđenim stavcima 1., 2. i 2.a primjenjuju se članak 13. stavak 2., članak 14. stavak 1. i članak 51.

Članak 119.

1. Ako je, u trenutku kad je donesena presuda o vraćanju predmeta Općem sudu, pred Općim sudom završen pisani dio postupka, postupak se nastavlja kako slijedi:

(a) U roku od dva mjeseca od dostave presude Suda, tužitelj može podnijeti podnesak s pisanim očitovanjima.

(b) U roku od mjesec dana od priopćavanja pisanog očitovanja tužitelja tuženiku, tuženik može podnijeti podnesak s pisanim očitovanjima. Rok za podnošenje pisanih očitovanja tuženika ne smije ni u kojem slučaju biti kraći od dva mjeseca od dostave presude Suda tuženiku.

c) U roku od mjesec dana od istovremenog priopćavanja očitovanja tužitelja i tuženika intervenijentu, intervenijent može podnijeti podnesak s pisanim očitovanjima. Rok za podnošenje pisanih očitovanja intervenijenta ne smije ni u kojem slučaju biti kraći od dva mjeseca od dostave presude Suda intervenijentu.

2. Ako u trenutku kad je donesena presuda kojom se predmet vraća na ponovno suđenje Općem sudu nije pred Općim sudom završen pisani dio postupka, pisani dio postupka nastavlja se u stadiju u kojem se nalazi, mjerama upravljanja postupkom koje donosi Opći sud.

3. Ako to opravdavaju okolnosti, Opći sud može odobriti podnošenje dodatnih podnesaka s pisanim očitovanjima.

Članak 120.

Postupak se odvija sukladno odredbama Glave II. ovog Poslovnika.

Članak 121.

Opći sud odlučuje o troškovima koji se s jedne strane odnose na postupak pred Općim sudom, a s druge na žalbeni postupak pred Sudom.

Poglavlje 4.a

ODLUKE OPĆEG SUDA DONESENE NAKON PREISPITIVANJA I VRAĆANJA PREDMETA NA PONOVRNO SUĐENJE

Članak 121.a

Kad Sud preispituje presudu ili rješenje Općeg suda i odluči predmet vratiti Općem sudu na ponovno suđenje, postupak pred Općim sudom započinje presudom kojom mu je predmet vraćen na ponovno suđenje.

Članak 121.b

1. Kad Sud vrati na ponovno suđenje predmet u kojem je odluku prvotno donijelo vijeće, predsjednik Općeg suda može dodijeliti predmet drugom vijeću sastavljenom od istog broja sudaca.

2. Kad Sud vrati na ponovno suđenje predmet u kojem je odluku prvotno donio puni sastav ili veliko vijeće Općeg suda, predmet se dodjeljuje sastavu koji je donio odluku o kojoj je riječ.

3. U slučajevima predviđenim stavcima 1. i 2. primjenjuju se članak 13. stavak 2., članak 14. stavak 1. i članak 51. stavak 1.

Članak 121.c

1. U roku od mjesec dana od dostave presude Suda stranke u postupku pred Općim sudom mogu podnijeti očitovanja o učincima te presude na rješenje spora. Taj rok ne može se produljiti.
2. Opći sud može mjerama upravljanja postupkom pozvati stranke u postupku pred Općim sudom da podnesu podneske te može odlučiti saslušati stranke u usmenom postupku.

Članak 121.d

Opći sud odlučuje o troškovima postupka koji se pred njim vodi nakon preispitivanja.

Poglavlje 5.

PRESUDA ZBOG OGLUHE I PRIGOVOR

Članak 122.

1. Ako tuženik, kojemu je tužba uredno dostavljena, ne odgovori na tužbu u propisanom obliku i roku, tužitelj može tražiti da Opći sud donese presudu kojom prihvaća tužbeni zahtjev.

Taj zahtjev dostavlja se tuženiku. Opći sud može odlučiti otvoriti o tom zahtjevu usmeni dio postupka.

2. Prije donošenja presude zbog ogluhe Opći sud ispituje dopuštenost tužbe i provjerava jesu li formalnosti uredno ispunjene te čini li se zahtjev tužitelja osnovanim. Opći sud može odrediti mjere izvođenja dokazâ.

3. Presuda zbog ogluhe je ovršna. Međutim, Opći sud može odgoditi ovrhu dok ne odluči o prigovoru podnesenom na temelju stavka 4. ovog članka ili može uvjetovati ovrhu davanjem jamstva čiju visinu i vrstu određuje ovisno o okolnostima; to se jamstvo vraća ako prigovor ne bude podnesen ili ako bude odbijen.

4. Protiv presude zbog ogluhe može se podnijeti prigovor. Prigovor se podnosi u roku od mjesec dana od dostave presude; prigovor se podnosi u obliku propisanom člancima 43. i 44.

5. Nakon dostave prigovora predsjednik drugoj stranci određuje rok za podnošenje pisanih očitovanja.

Postupak se odvija prema odredbama Glave II. ovog Poslovnika.

6. Opći sud odlučuje presudom protiv koje nije dopušten prigovor. Izvornik te presude prilaže se izvorniku presude zbog ogluhe. Zabilješka o presudi donesenoj povodom prigovora stavlja se na margini izvornika presude zbog ogluhe.

Poglavlje 6.

IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI

Odjeljak 1. – Prigovor trećeg

Članak 123.

1. Na prigovor trećeg primjenjuju se odredbe članaka 43. i 44.; takav prigovor pored navedenog sadrži:

- (a) oznaku presude koja se pobija;
- (b) navode u čemu pobijana odluka nanosi štetu pravima treće osobe koja je pobija;
- (c) razloge zašto treća osoba nije mogla sudjelovati u glavnom postupku pred Općim sudom.

Prigovor se podnosi protiv svih stranaka glavnog postupka.

Ako je presuda objavljena u *Službenom listu Europske unije*, prigovor se podnosi u roku od dva mjeseca od te objave.

2. Na zahtjev treće osobe koja podnosi prigovor može se odrediti odgoda ovrhe pobijane odluke. Primjenjuju se odredbe Poglavlja 1. Glave III.

3. Pobijana presuda izmjenjuje se u mjeri u kojoj je prihvaćen prigovor treće osobe.

Izvornik presude donesene povodom prigovora trećeg prilaže se izvorniku pobijane presude. Zabilješka o presudi donesenoj povodom prigovora trećeg stavlja se na margini izvornika pobijane presude.

4. Kad su žalba pred Sudom i prigovor trećeg pred Općim sudom usmjereni protiv iste presude Općeg suda, Opći sud, nakon što sasluša stranke, može prekinuti postupak do objave presude Suda.

Članak 124.

Prigovor trećeg dodjeljuje se vijeću koje je donijelo presudu koja je predmet prigovora trećeg; prigovor se dodjeljuje punom sastavu ili velikom vijeću Općeg suda ako je ono donijelo pobijanu presudu. Ako je presudu donio sudac pojedinac, prigovor se dodjeljuje tom sucu.

Odjeljak 2. – Ponavljanje postupka

Članak 125.

Ne dovodeći u pitanje rok od deset godina iz članka 44. stavka 3. Statuta, ponavljanje postupka može se zahtijevati najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kada je podnositelj zahtjeva saznao za činjenicu na kojoj se temelji zahtjev za ponavljanje postupka.

Članak 126.

1. Na zahtjev za ponavljanje postupka primjenjuju se odredbe članaka 43. i 44.; zahtjev pored navedenog sadrži:

- (a) oznaku presude koja se pobija;
- (b) naznaku razloga zbog kojih se presuda pobija;

(c) činjenice na kojima se temelji zahtjev;

(d) naznaku dokaznih sredstava u prilog postojanju činjenica koje opravdavaju ponavljanje postupka i u prilog tome da su poštovani rokovi predviđeni prethodnim člankom.

2. Zahtjev za ponavljanje postupka podnosi se protiv svih stranaka na koje se odnosi presuda donesena u postupku čije se ponavljanje zahtijeva.

Članak 127.

1. Zahtjev za ponavljanje postupka dodjeljuje se vijeću koje je donijelo presudu koja je predmet zahtjeva za ponavljanje postupka; zahtjev za ponavljanje postupka dodjeljuje se punom sastavu ili velikom vijeću Općeg suda ako je ono donijelo pobijanu presudu. Ako je presudu donio sudac poedinac, zahtjev za ponavljanje postupka dodjeljuje se tom sucu.

2. Ne prejudicirajući odluku o meritumu, Opći sud, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučuje o dopuštenosti zahtjeva za ponavljanje postupka, uzimajući u obzir pisana očitovanja stranaka.

3. Ako Opći sud proglasi zahtjev dopuštenim, nastavlja ispitivanje o meritumu i odlučuje presudom, u skladu s odredbama ovog Poslovnika.

4. Izvornik presude kojom se odlučuje povodom zahtjeva za ponavljanje postupka prilaže se izvorniku pobijane presude. Zabilješka o presudi povodom zahtjeva za ponavljanje postupka stavlja se na margini pobijane presude.

Članak 128.

Kad su žalba pred Sudom i zahtjev za ponavljanje postupka pred Općim sudom usmjereni protiv iste presude Općeg suda, Opći sud, nakon što sasluša stranke, može prekinuti postupak do objave presude Suda.

Odjeljak 3. – Tumačenje presuda

Članak 129.

1. Zahtjev za tumačenje podnosi se u skladu s odredbama članka 43. i 44. On, pored navedenog, sadrži:

(a) oznaku presude o kojoj je riječ;

(b) tekst čije se tumačenje traži.

Zahtjev se podnosi protiv svih stranaka u postupku u kojem je donesena presuda čije se tumačenje traži.

2. Zahtjev za tumačenje dodjeljuje se vijeću koje je donijelo presudu koja je predmet zahtjeva; zahtjev za tumačenje dodjeljuje se punom sastavu ili velikom vijeću Općeg suda ako je ono donijelo presudu kojoj je riječ. Ako je presudu donio sudac pojedinac, zahtjev za tumačenje dodjeljuje se tom sucu.

3. Opći sud odlučuje presudom nakon što je strankama omogućio da iznesu svoja očitovanja i nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika.

Izvornik presude o tumačenju prilaže se izvorniku protumačene presude. Zabilješka o presudi o tumačenju stavlja se na margini izvornika protumačene presude.

4. Kada se žalba pred Sudom i zahtjev za tumačenje pred Općim sudom odnose na istu presudu, Opći sud može, nakon što sasluša stranke, prekinuti postupak do objave presude Suda.

GLAVA IV. SPOROVI O PRAVU INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Članak 130.

1. Ako posebne odrede ove glave ne propisuju drugačije, odredbe ovog Poslovnika primjenjuju se na tužbe protiv Ureda za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajni) i protiv Ureda za biljne sorte Zajednice (dalje u tekstu oba označeni kao „Ured“), u pogledu primjene pravila o intelektualnom vlasništvu.

2. Odredbe ove glave ne primjenjuju se na tužbe usmjerene protiv Ureda kojima nije prethodio postupak pred žalbenim vijećem.

Članak 131.

1. Tužba mora biti sastavljena na jednom od jezika predviđenim člankom 35. stavkom 1., po izboru tužitelja.

2. Jezik na kojem je sastavljena tužba postaje jezik postupka ako je tužitelj bio jedina stranka u postupku pred žalbenim vijećem, ili ako se druga stranka u postupku tome ne protivi u roku koji u tu svrhu nakon podnošenja tužbe odredi tajnik.

Ako u tom roku stranke u postupku pred žalbenim vijećem obavijeste tajnika o svojem sporazumu o izboru jednog od jezika iz članka 35. stavka 1. kao jezika postupka, taj jezik postaje jezik postupka pred Općim sudom.

U slučaju prigovora tužitelja na izbor jezika postupka u gore navedenom roku i ako se stranke u postupku pred žalbenim vijećem ne sporazumiju o jeziku postupka, jezik na kojemu je Uredu podnesena prijava za registraciju o kojoj je riječ postaje jezikom postupka. Međutim, ako predsjednik povodom obrazloženog zahtjeva jedne od stranaka, i nakon što sasluša druge stranke, utvrdi da upotreba tog jezika ne omogućava svim strankama u postupku pred žalbenim vijećem praćenje postupka te osiguranje njihove obrane i da jedino upotreba nekog drugog jezika navedenog u članku 35. stavku 1. rješava tu situaciju, predsjednik može odrediti upotrebu tog drugog jezika kao jezika postupka; predsjednik tu odluku može prepustiti Općem sudu.

3. Tužitelj može u podnescima i drugim pismenima upućenim Općem sudu, kao i tijekom usmenog dijela postupka, koristiti jezik koji je odabrao u skladu sa stavkom 1., a svaka druga stranka može koristiti jedan od jezika koji odabere među jezicima iz članka 35. stavka 1.

4. Ako je, na temelju stavka 2., jezik postupka različit od jezika na kojemu je sastavljena tužba, tajnik će osigurati prijevod tužbe na jezik postupka.

Svaka je stranka dužna, u razumnom roku koji u tu svrhu određuje tajnik, podnijeti prijevod na jezik postupka podnesaka i pismena, osim tužbe, koje je u skladu sa stavkom 3. podnijela na jeziku različitom od jezika postupka. Stranka koja podnosi prijevod, koji predstavlja vjerodostojan tekst u smislu članka 37., ovjerava njegovu točnost. Ako prijevod nije podnesen u za to određenom roku, podnesak ili postupovni akt o kojima je riječ izdvajaju se iz spisa.

Tajnik osigurava da se sve što je rečeno tijekom usmenog dijela postupka prevede na jezik postupka i, na zahtjev jedne od stranaka, na drugi jezik koji stranka koristi u skladu sa stavkom 3.

Članak 132.

1. Ne dovodeći u pitanje članak 44., tužba sadrži imena svih stranaka u postupku pred žalbenim vijećem te adrese koje su te stranke odredile u svrhu dostave tijekom tog postupka.

Pobijana odluka žalbenog vijeća prilaže se tužbi. Mora se navesti datum na koji je navedena odluka dostavljena tužitelju.

2. Ako tužba nije u skladu sa stavkom 1., primjenjuje se članak 44. stavak 6.

Članak 133.

1. Tajnik o podnošenju tužbe obavještava Ured i sve stranke u postupku pred žalbenim vijećem. Nakon utvrđivanja jezika postupka u skladu s člankom 131. stavkom 2., tajnik dostavlja tužbu.

2. Tužba se dostavlja Uredu kao tuženiku i drugim strankama u postupku pred žalbenim vijećem, osim tužitelju. Dostava se obavlja na jeziku postupka.

Dostava tužbe stranci u postupku pred žalbenim vijećem obavlja se preporučenom pošiljkom s povratnicom, na adresu koju je ta stranka odredila u svrhu dostave tijekom postupka pred žalbenim vijećem.

3. Po dostavi tužbe Ured upućuje Općem sudu spis postupka pred žalbenim vijećem.

Članak 134.

1. Stranke u postupku pred žalbenim vijećem, osim tužitelja, mogu sudjelovati u postupku pred Općim sudom kao intervenijenti ako odgovore na tužbu u propisanom obliku i roku.

2. Intervenijenti iz stavka 1. imaju ista postupovna prava kao i glavne stranke.

Intervenijenti mogu podupirati zahtjev glavne stranke te mogu postaviti vlastiti zahtjev i razloge nezavisno od glavnih stranaka.

3. Intervenijent iz stavka 1. može, u svom odgovoru na tužbu podnesenom u skladu s člankom 135. stavkom 1., postaviti zahtjev za ukidanje ili preinaku odluke žalbenog vijeća u pogledu pitanja koje nije istaknuto u tužbi te može iznijeti razloge koji nisu istaknuti u tužbi.

Zahtjev i razlozi u odgovoru intervenijenta na tužbu postaju bespredmetni u slučaju povlačenja tužbe.

4. Odstupajući od članka 122., odredbe o presudi zbog ogluhe ne primjenjuju se kad intervenijent iz stavka 1. ovog članka odgovori na tužbu u propisanom obliku i roku.

Članak 135.

1. Ured i stranke u postupku pred žalbenim vijećem, osim tužitelja, podnose odgovore na tužbu u roku od dva mjeseca od dostave tužbe.

Na odgovore na tužbu primjenjuje se članak 46.

2. Kad to predsjednik, povodom obrazloženog zahtjeva podnesenog u roku od dva tjedna od dostave odgovora na tužbu ili replike, smatra potrebnim i dopusti stranci o kojoj je riječ iznošenje svoga stajališta, tužba i odgovori na tužbu mogu biti dopunjeni replikama i odgovorima na replike stranaka, uključujući intervenijente iz članka 134. stavka 1.

Predsjednik određuje rok za podnošenje tih podnesaka.

3. Ne dovodeći u pitanje gore navedeno, u slučaju predviđenom člankom 134. stavkom 3., druge stranke mogu u roku od dva mjeseca od kad im je dostavljen odgovor na tužbu podnijeti podnesak koji je ograničen na odgovor na zahtjev i razloge koji se prvi put iznose u odgovoru na tužbu intervenijenta. Predsjednik na obrazloženi zahtjev stranke o kojoj je riječ može produljiti taj rok.

4. Podnesci stranaka ne mogu mijenjati predmet spora pred žalbenim vijećem.

Članak 135.a

Nakon podnošenja podnesaka predviđenih člankom 135. stavkom 1. i, ovisno o slučaju, člankom 135. stavcima 2. i 3., Opći sud na temelju izvještaja suca izvjestitelja, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika i stranke, može odlučiti o tužbi bez provođenja usmenog dijela postupka, osim ako jedna od stranaka ne podnese zahtjev u kojem iznosi razloge zbog kojih želi biti saslušana. Taj se zahtjev podnosi u roku od mjesec dana od kad je stranka obaviještena o zatvaranju pisanog dijela postupka. Predsjednik može produljiti navedeni rok.

Članak 136.

1. Kad je tužba protiv odluke žalbenog vijeća prihvaćena, Opći sud može odrediti da Ured snosi samo vlastite troškove.

2. Nužni troškovi nastali strankama u postupku pred žalbenim vijećem, kao i troškovi izrade prijevoda podnesaka i pismena na jezik postupka predviđeni člankom 131. stavkom 4. podstavkom 2., smatraju se troškovima čiju je naknadu moguće tražiti.

U slučaju izrade netočnih prijevoda primjenjuje se članak 87. stavak 3. podstavak 2.

GLAVA V. **ŽALBE PROTIV ODLUKA SLUŽBENIČKOG SUDA EUROPSKE UNIJE**

Članak 136.a

U slučaju žalbe protiv odluka Službeničkog suda predviđene člankom 9. i 10. Priloga Statutu, jezik postupka je jezik odluke Službeničkog suda koja je predmet žalbe, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 35. stavka 2. točaka (b) i (c) te članka 35. stavka 3. podstavka 4. ovog Poslovnika.

Članak 137.

1. Žalba se podnosi tajništvu Općeg suda ili Službeničkog suda.
2. Tajništvo Službeničkog suda odmah upućuje tajništvu Općeg suda spis prvostupanjskog predmeta i po potrebi žalbu.

Članak 138.

1. Žalba sadrži:

- (a) ime i adresu žalitelja;
- (b) imena ostalih stranaka predmeta pred Službeničkim sudom;
- (c) žalbene razloge i argumente;
- (d) žalbeni zahtjev.

Na žalbu se primjenjuju članak 43. i članak 44. stavak 2. i 3.

2. Žalbi se prilaže odluka Službeničkog suda koja je predmet žalbe. Naznačuje se datum na koji je pobijana odluka dostavljena žalitelju.

3. Ako žalba nije u skladu s člankom 44. stavkom 3., ili stavkom 2. ovog članka, primjenjuje se članak 44. stavak 6.

Članak 139.

1. Žalbeni zahtjev može biti usmjeren na:

- (a) potpuno ili djelomično ukidanje odluke Službeničkog suda;

(b) potpuno ili djelomično prihvatanje zahtjeva istaknutog u prvom stupnju, pri čemu isticanje novog zahtjeva nije dopušteno.

2. Žalbom se ne može izmijeniti predmet spora pred Službeničkim sudom.

Članak 140.

Žalba se dostavlja svim strankama u postupku pred Službeničkim sudom. Primjenjuje se članak 45.

Članak 141.

1. Svaka stranka u postupku pred Službeničkim sudom može podnijeti odgovor na žalbu u roku od dva mjeseca od njezine dostave. Rok za odgovor na žalbu nije moguće produljiti.

2. Odgovor na žalbu sadrži:

(a) ime i adresu stranke koja ga podnosi;

(b) dan kad joj je žalba dostavljena;

(c) razloge i argumente;

(d) zahtjev.

Primjenjuju se članak 43. i članak 44. stavak 2. i 3.

Članak 142.

1. Zahtjev odgovora na žalbu može biti usmjeren na:

(a) potpuno ili djelomično odbijanje žalbe ili na potpuno ili djelomično ukidanje odluke Službeničkog suda;

(b) potpuno ili djelomično prihvatanje zahtjeva istaknutog u prvom stupnju, pri čemu isticanje novog zahtjeva nije dopušteno.

2. Odgovorom na žalbu ne može se izmijeniti predmet spora pred Službeničkim sudom.

Članak 143.

1. Žalba i odgovor na žalbu mogu se nadopuniti replikom i odgovorom na repliku ako predsjednik, na zahtjev žalitelja podnesen u roku od sedam dana od dana dostave odgovora na žalbu, to smatra potrebnim i izričito odobri podnošenje replike kako bi omogućio žalitelju da iznese svoja stajališta ili u svrhu izrade odluke o žalbi. Predsjednik određuje rok u kojem se podnosi replika i, po dostavi tog podneska, rok u kojem se podnosi odgovor na repliku.

2. Ako je zahtjev odgovora na žalbu usmjeren na potpuno ili djelomično ukidanje odluke Službeničkog suda na temelju razloga koji nije naveden u žalbi, žalitelj ili bilo koja druga stranka mogu u roku od dva mjeseca od dana kad je dostavljen odgovor na žalbu o kojem je riječ podnijeti repliku ograničenu na taj razlog. Na svaki dodatni podnesak koji je podnesen nakon te replike primjenjuje se stavak 1.

Članak 144.

Uz odredbe koje slijede, na postupak pred Općim sudom povodom žalbe na odluku Službeničkog suda primjenjuju se odredbe članka 48. stavka 2., članaka 49., 50. i 51. stavka 1., članaka 52., 55. do 64., članaka 76.a do 110., članka 115. stavaka 2. i 3. te članka 116., 123. do 127. i 129.

Članak 145.

Ako je žalba u potpunosti ili djelomično očito nedopuštena ili očito neosnovana, Opći sud može u svakom trenutku na temelju izvještaja suca izvjestitelja, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, obrazloženim rješenjem odbaciti odnosno odbiti žalbu u potpunosti ili djelomično.

Članak 146.

Nakon podnošenja podnesaka iz članka 141. stavka 1. i, ovisno o slučaju, članka 143. stavaka 1. i 2., Opći sud na temelju izvještaja suca izvjestitelja može, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika i stranke, odlučiti o žalbi bez usmenog dijela postupka, osim ako jedna od stranaka ne podnese zahtjev u kojem navodi razloge zbog kojih želi biti saslušana. Taj se zahtjev podnosi u roku od mjesec dana od dana kad je stranka obaviještena o zatvaranju pisanog dijela postupka. Predsjednik može produljiti taj rok.

Članak 147.

Prethodni izvještaj iz članka 52. podnosi se Općem sudu nakon podnošenja podnesaka iz članka 141. stavka 1. i, ovisno o slučaju, članka 143. stavaka 1. i 2. Ako ti podnesci nisu podneseni, isti se postupak primjenjuje po isteku roka predviđenog za njihovo podnošenje.

Članak 148.

Kad žalba nije osnovana ili kad je osnovana i Opći sud sam odluči u sporu, Opći sud odlučuje o troškovima.

Članak 88. primjenjuje se samo u slučaju kad je žalbu podnijela institucija.

Iznimno od članka 87. stavka 2., kad je žalbu podnio službenik ili drugi djelatnik institucije, Opći sud može razdijeliti troškove među strankama u mjeri u kojoj to zahtijeva pravičnost.

U slučaju odustanka od žalbe primjenjuje se članak 87. stavak 5.

Članak 149.

Zahtjev za intervenciju podnesen Općem sudu povodom žalbe podnosi se u roku od mjesec dana koji počinje teći danom objave predviđene člankom 24. stavkom 6.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 150.

Opći sud može donijeti praktične upute koje se posebno odnose na pripremu i odvijanje rasprava pred njime te na podnošenje podnesaka i pisanih očitovanja.

Članak 151.

Ovaj Poslovnik, vjerodostojan na jezicima iz članka 35. stavka 1., objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*. Stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon njegove objave.